

HÉTFŐI NAPLÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre 5 pengő * Félévre 250 pengő
Magyarországon 10 fillér, Ausztriában 20
Groschen, Franciaországban 1 frank, Jugo-
szlávliában 250 dinár, Németországban 15
Pf, Olaszországban 1 lira, Romániában 5 lei,
Csehszlovákiában 120 čk

POLITIKAI HETILAP

SZERKESZTIK:

Dª ELEK HUGÓ és MANN HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körtű 4. szám
Vasárnap d. u. 2-től kezdve:
VI. ker., Aradi-utca 8. sz. (Globus nyomda)
Telefon: 308-90.
Vasárnap (d. u. 2-től): 245-81. 100-43

Gömbös miniszterelnök vasárnap délben elutazott Rómába

Nagy várakozással megyek Rómába — mondotta a miniszterelnök elutazása előtt

Gömbös Gyula miniszterelnök vasárnap délben a felkétórai bécsi gyorsvonattal elindult római útjára, ahol — mint ismeretes — Dollfuss osztrák kancellárral együtt fontos tárgyalásokat fog folytatni Mussolini olasz miniszterelnökkel.

A miniszterelnök elutazása — bár annak időpontja nem került nyilvánosságra — mégis ünnepes külöségek között történt s a Keleti pályaudvaron nagy és előkelő közönség jelent meg, hogy búcsút vegyen a MÁV elnöke és néhány perc múlva már egymásután érkeztek meg Baross Gábor, a TESz országos elnöke, Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a sajtóosztály helyettes vezetője, a miniszterelnökség tisztviselői, Homonnay Lajos, a Keleti pályaudvar főnöke, Mengele Ferenc követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, Szűrsey József, a TESz elnöke, Bogys MÁV igazgató, Bernáth László, a honvédelmi miniszter titkára, vívő Somogyi Endre alezredes, honvédelmi miniszteriumi szárnysegéd, Colonna olasz követ, Matliogli, az olasz követség katonai attaséja, Baldovi olasz követségi tanácsos, Sztójákovics Dénes tábornok, a honvédelmi minisztérium elnökségének főnöke, Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár, báró Henkel Lipót osztrák követ, báró Krupp követségi tanácsos, Wanke Elek, az O. K. H. osztályfőnöke. A rend fenntartásáról Barabás István főfelügyelő, a pályaudvari őrség parancsnoka gondoskodott.

A vonat indulása előtt hét perccel érkezett meg Gömbös Gyula miniszterelnök, Petneházy Antal őrnagy és Antal István miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője kíséretében és ugyanakkor érkezett Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter és Imrédy Béla pénzügyminiszter is. A miniszterelnök korra kezét fogott a megjelent előkelőségekkel és néhány kedves szóval vette át dr. Bartos Istvánnak, Szűrsey József menyeskedélyának virágcsokrárt és azután felszállt a részére fenntartott különkocsiba, amelyben együtt utazott vele Rómába Colonna herceg olasz követ is.

Amikor a peronra az indulásra kész vonat hozta, valamint a peronon egybegyűlt hatalmas tömeg lelkes éljenzessel üdvözölte a miniszterelnököt, aki léthatóság megfigyelés nélkül közölte meg a spontán megnyilatkozó óvációt.

A Hétfői Napló munkatársának volt alkalma közvetlenül az indulás előtt beszélni

GÖMBÖS GYULA miniszterelnökkel, aki római útjáról a következőket mondotta:

— Nagy várakozással megyek Rómába, mert azt hiszem, nemcsak a tárgyalófelek kívánják sorsdöntő problémák megoldását, de egész Európában is mindenki vágyódik békére és konkrét, állandó értékű megoldásra.

Pontban felkét órakor indult el a vonat és a miniszterelnök az ablakból kihajolva, kalapengettel búcsúzott el az öt üdvözlő közönségtől.

Hétfőn délelőtt féltenként órákor érkezik meg Gömbös Gyula Velencébe és itt már várni fogja Villani Frigyes báró római magyar követ és az olasz kormány képviselője, akik előzetesen informálni fogják a miniszterelnököt a római tanácskozások programjáról. Itt száll át Gömbös Gyula miniszterelnök Mussolini olasz miniszterelnök különvonatára és este tíz órakor érkeznek meg Rómába, ahol ünnepély formák között fogadja őt az olasz kormány, a római magyar követség egész tisztviselői kara és a római magyar kolónia.

Kedden, 13-án, csupán előkészítő tanácskozások folynak és a tulajdonképpeni kormányfői megbeszélések 14-én kezdődnek és 15. és 16-án is folytatódnak. Közben természetesen bekelekednek a tanácskozási programjába különböző vacsorák, ebédek, a királyi kihallgatás, az Aida operál díszelőadása, a máltai lovagrend ünnepei összejövetele. Mindezek a társadalmi események azonban csak kiegészítő jelnek azoknak a fontos megbeszéléseknek, amelyeket nemcsak a három kormányfő,

hanem Pápa német alkancellár és Du Chamburn római francia nagykövét fognak folytatni ugy Mussolini olasz miniszterelnökkel, mint Dollfuss osztrák kancellárral és Gömbös Gyula miniszterelnökkel.

A program szerint Svulich olasz külügyi államtitkár, aki nemrégén járt Budapesten és aki tulajdonképpen Mussolini meghívását hozta a római találkozáásra, reggeli ad Gömbös Gyula és Dollfuss kancellár tiszteletére és egyébként is tevékeny részt vesz a római tanácskozásokban.

A magyar kormány részéről a Winckler István vezetésével már napok óta Rómában

tartózkodó szakferőszakon kívül még Apor Gábor báró, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője utazik hétfőn a miniszterelnök után Rómába.

Lelkesen ünneplik mindenütt az utazó Gömbös Gyulát

Cellödömők, március 11.
Gömbös Gyula miniszterelnököt az egyes állomásokon mindenütt spontán és meleg ünneplésben részesítette a közönség. Különösen meleg volt az ünneplés Cellödömőkön, ahol a várakozók tömege az egész állomást megtöltötte és lelkesen ünnepelte a vonat ablakában megjelent miniszterelnököt.

Szombathely, március 11.
Délután 6 óra 24 perckor érkezett meg Szombathelyre a vonat, amely Gömbös Gyula szalonkocsiját is vitte Róma felé. Az állomáson nagy tömeg gyűlt össze és lelkes éljenzessel ünnepelték a miniszterelnököt, amikor berobogott a vonat. Hivatalos fogadtatás nem volt, csupán nemes Suhay Imre altábornagy, vegyesdandárparancsnok utazott Gömbös miniszterelnök elé és a pályaudvaron dr. Ostffy Lajos főispán üdvözölte a miniszterelnököt. Amikor a minisz-

terelnök a főispánnal és az altábornaggyal együtt kilépett a szalonkocsi ajtaján, már ott várta a miniszterelnököt két fia,

akik egy tanárk kíséretében eljöttek a községi katonai reálból, hogy olaszországi útja előtt még találkozzanak édesapjukkal. Tízennégy percig állt a vonat Szombathelyen és 6 óra 38 perckor a pályaudvar közönségének lelkes óvációja közepette továbbrohogott.

Szentgotthárd, március 11.
Bár a miniszterelnök keresztútutazását titokban tartották, mégis óriási tömeg gyűlt össze a szentgotthárdi határállomáson, amely lelkes üdvözlésben részesítette Gömbös Gyula miniszterelnököt, aki meghatóltan fogadta a mindinkább megújuló éljenzéseket.

Dollfuss kancellár kedden repülőgépen megy Rómába

Bécs, március 11.
(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) Dollfuss osztrák kancellár Hornbostel meghatalmazott miniszter kíséretében

kedden reggel repülőgépen megy a római találkozóra. Elutazása előtt ma, hétfőn rádióbeszédet intéz a római uttal kapcsolatban az osztrák néphez.

Óriási adócsalási botrányba keveredett Jimmy Walker

Newyork, márc. 11.
(A Hétfői Napló tudósítójának távirata.) Óriási feltűnést keltett az egész Egyesült Államokban Comming főállamügyész bejelentése egy új, minden eddigit felülmúló adócsalási botrányról.

A főállamügyész ugyanis kijelentette, hogy az Egyesült Államok három legismertebb személyisége ellen eljárás indul adócsalás miatt. Így Mellon, volt pénzügyi államtitkár és londoni nagykövét ellen, akit a világ egyik leggazdagabb emberének tartanak,

A vádlottak padjára kerül az I. P. Morgan bankház juniorfőnöke is, Thomas S. Lamont és L. Siddle, Newyork legismertebb ügyvédje. A főügyész hozzátette, hogy a gyanúsítottak ellen már a bíróság is elkészült. Egy negyedik, nem kevésbé ismert személyiségnek szintén hasonló természetű ügyben kell a bíróság előtt felelnie.

Jimmy Walker, volt newyorki polgármester az illető, akif az ügyész hasonlóképpen adócsalással vádol,

Döbbenetes tragédia a főkapitányság cellájában

A Dunának akart menni gyerekeivel együtt az elhagyott leányanya — Saját érdekükben őrizetbe vették őket és a beteg gyerek a cellában meghalt

Vasárnap délelőtt drámai jelenetek játszódtak le a főkapitányság női őrizetes cellájában.

Banga Mária 20 éves szobaleány, aki a Kender-utca 33. számú házban lakik, szombaton éjjel tájban a Pálffy-téri hajóállomás irányában

egyházas Mária nevű kisleányával az őlében, a Dunába akarta vetni magát.

A fiatal leányanya percekig idegesen sétálgatott föl-alá a Dunaparton, úgy, hogy a rendőrszem figyelmes lett rá. Odasietett hozzá és megkérdezte, hogy mi járóban van késő éjszaka a Duna partján. Banga Mária könnybelábadt szemekkel elmondotta, hogy azért akarja eldobni az életét, mert

kisgyermek, akít a legjobban szeret a világon, tüdőgyulladást kapott, nincsen egy állérje sem, hogy kórházban ápoltasz

és szülei, akik Beesehlyen laknak, hallani sem akarnak a gyermekről.

A szerencsétlen nő elmondotta azt is, hogy

felkereste azt a jó családból származó fiatalembert is, aki a gyerek apja, hogy segítsen rajta, vagy legalább hasson oda, hogy menhelyen vegyék fel a kis-

gyermeket, de az a legdrágább kifizetését utasította.

Ezután keseredett el annyira, hogy a Dunának akart menni. Kijelentette a főkapitányságon, hogy nem mond le öngyilkossági ászándékáról, mert teljesen kiltástalannak látja jövőjét és

előbb-több gyermekével együtt éhenpusztulna.

Saját érdekében őrizetbe vették s egy rendőr bekiéerte az őrizetes cellába, hogy reggel majd gondoskodnak rólok.

Banga Mária leült a pírésre, maga mellé tette kisleánykáját és kendőjével, ruhával betakaragatta. A kisleányka lehunytja szemét és több fél se nyitotta. Először azt hitték, hogy mély álomba merült, de később rájött a szomorú valóságra, hogy

a csecsemő meghalt.

Kétségbeesetten, haját tépve, javeszkelve borult a kis holttestre. Olyan megrendítő volt ez a látvány, hogy a közelben tartózkodó idős rendőrök is megkínnyeztek és meleg szavakkal igyekeztek vigasztalni és elkeseredt anyát.

A kisgyermek holttestét a törvényszéki orvosnani intézetbe szállították, a testileg és lelkileg teljesen ősszerpent Banga Máriaút pedig az egyik nőothonban helyezték el.

Rablásért őrizetbe vették a harcias milimárit

Erdőszakkal akarta visszaszerezni az elkobzott tejet

Vasárnap a Horthy Miklós-út vámnál tejreállítás tartottak és igazoltatták a környéki falvakból érkező milimárikat, hogy megállítsák, eleget tettek-e a tejrendelethez, nem hoznak-e magukkal „fekete” tejet. Aki nem tudta igazolni, hogy a tejet szabályos módon a Tejszövetkezeti Központnak hozza, azt előállították a közeli rendőrszobába, hogy igazoltassák.

as elkobzott tejet pedig a Horthy Miklós-út 30. számú házban, Almásy Györgyné tejraállítás üzemeiben helyezték el, azzal, hogy onnan később majd kocsin elszállítják.

Az igazoltatott emberek között volt Krizsák

Ferenc 27 éves torbágyi földműves, akltől négy kanna tejet vettek el és ez is Almásy üzeteiben helyezték el. Krizsák elhatározta, hogy erőszakkal visszaszerzi az elkobzott tejet. Bement az üzletbe,

felbeugráta Almásy Györgynét, Almásy azonban sikoltani kezdett, mire Krizsák menekülni akart de a rendőrök elfogták és a főkapitányságra vitték. Itt rablás kísérletének elírték.

Mialatt a kihallgatása folyt, barátai és ismerősei összegyűltek a rendőrség előtt, lármáztak és botrányt rendeztek, úgy, hogy rendőröknek kellett elkergetni őket.

A margitkörtüi Posch kényszerezegységet kért

Hétfőn házbértartozás miatt árverezni akarták — inkább kényszerezegységbe menekült — Követel: házírar, OTI, adóhivatal, fővadász...

Vasárnap délelőtt a mai gazdasági viszonyoknak egy újabb szomorú híre került nyilvánosságra. Az egyik legdrágább budapesti vendéglősdinasztia, a Posch-familia egyik tagja,

Posch Károly vendéglős esodónkivül kényszerezegységet kért maga ellen. Posch Károlynak, a „királyparti” vendéglőnek a főváros csaknem minden kerületében volt már étterme. A közelmulban a Nyár-utca és Sip-teca sarkán nyitotta meg vendéglőjét, amely arról volt nevezetes, hogy

a legtitulusa párt tit tartotta összejvetéleit. Ugyilázott, hogy ez a vendéglő fel fog virágozni, de később megváltoztak a viszonyok és Posch Károly a József-körút és a Népszínház-utca sarkán nyitotta meg újabb üzemet, amelyet két esztendő mulva kénytelen volt becsukni.

Így került a sor a Margit-körút 2. sz. alatti vendéglő megnyitására, amelynek üzeme azonban szintén nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Különösen

a házér és a kőstortozások kerültek súlyosan a tulajdonosra, ugyannyira, hogy 7500 pengő házbértartozását, hiába kapott annak megfizetésére halasztást, nem tudta kiegyenlíteni.

A háslar ezért árverést tűzött ki ellene, amelyet hétfőn akartak megtartani.

Egyéb adósságaival együtt összesen 80.000 pengő terhelt a Posch-főle margitkörtü vendéglőt, köztüük 20.000 pengő OTI és egyéb köztartozás, míg 60.000 pengővel a különböző szállítóknak tartozok.

A fedezet erre a hatalmas összegre alig 50

százalék és ezért Posch Károly ügyvédje, dr. Révész Sándor utján szombaton délelőtt a esodónkivül kényszerezegységet megindítást kérte

a budapesti polgári törvényeknek. Posch Károly abban bizakodik, hogy úgy mint a Spolarch-főterek ismeretes esodónkivülben, it is elengedlek a hitelezők követeléseiket, már csak azért is, hogy egy nagy fogyasztó-juk üzemet megmentse.

Foghuzás után — halál és boncolás

Filandi János 40 esztendő napasamos pár nappal eselőtt heves fogtájársólti panaszokotl hozattartozóinak. Filandi, aki tagja az OTI-nak, felkereste az egyi intézeti orvost, aki megvizsgálta és megállapította, hogy

sőrgősen ki kell hozatni rossz fogát, mert különben meggyilk a foghusa és akkor vagy egyáltalában nem lehet fogat hoztatni, vagy csak nagy fájdaloml Aran lehet megszabadítani rossz fogától.

A Csengerő-utcai rendelőbe ment, ahol kibuzatta főő fogát.

Filandi a foghuzás után nagy fájdalomlról panaszokotl, állapota egyre rosszabbra for-

Bécs legragyogóbb revüje Pesten „Verliebe Dich Täglich“

Szerdén, e hó 14-én a Pestl Színházban olyan attrakció mutakozik be, melyhez fogható évek óta nem volt Pesten. A legkittőbb bécsi revütársulat, mely Hildt Schulz, a Thea ter an der Wien szüta, Hollandiában, Svácliban és Bécliben szüa és azaz tábla ház mellett játszott eddig. A revü előn Prof. Fritz Wisenthal és Franz Engel, a leghitesebb Reinhardt-színház áll, olyan csemegéje lesz Budapestl kényesidőlt színházi közönségnek, hogy minden előadása valószínűleg eseményszámba fog menni. Külön ki kell meg emeln, hogy ez a revü nem a sablonos, megszokott táncszámokotl fogja nyujtani, mert a revünek a szöveg-könyve, melyet Harunth Imre dolgozott át magyar szövegbe, őstletes és szépmes. A revü keretében, mint külön attrakció felép meg William és Emale Blaker, a londoni Palladium világírű táncospárja és a revü különleges körtüje az ragyogó, szövegép „Wiener Ört” lesz.

A titokzatos ember
A Hétfői Napló nyolchetes jubileumi rejtvényversenyének
2. sz. szelvénye
19. 4. III. 11.
Vágja ki és őrizze meg!!!

Abdul Ali Afsar perzsa kereskedő ellen elfogatóparancsot adott ki a budapesti törvényszék vizsgálóbírája
Két perzsa nagykereskedő tett feljelentést sikkasztás miatt honfitársuk ellen

A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája érdekes elfogatóparancsot adott ki. Különböz nevek szerepelnek a vizsgálóbírói körövényében és Perzláha vezetnek el az addigi vizsgálat szíal.

Abdul Ali Afsar perzsa kereskedő ellen szól az elfogatóparancs. A perzsa kereskedőt két teheráni nagykereskedő: Mehdi Khan Criad és Sefeddin de Shariff jelentették fel sikkasztás címén. A teheráni kereskedők már régebben üzleti összeköttetésben állottak Abdul Ali Afsarral, aki gyakran fordult meg Európa nagyvárosaiban.

Perzsa szőnyegeket, egyéb perzsa specialitásokat vállalt bizományl eladásra és megfordult Budapesten is.

A teheráni nagykereskedők is ismerősek voltak a magyar szőnyegkereskedő szakmában s amit eddig nem sikerült felkutálni.

Domján Lajos dr., az elmebajos orvos veszedelmes kalandozása Debrecenben

A rendőrség kufatja a betegeket, akik bevéfék az elmebefeg orvos gyógyszerelt

Debrecen, március 11.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) A debreceni rendőrfőkapitányságon megjelent egy elegáns, idősobb férfi, aki elmondotta, hogy

Indiál módszerekkel gyógyítani akar Debrecenben

és fölkerít az elnök ügyosztály vezetőjét, hogy hívja egybe majd a debreceni rendőrözlizikart, hogy megismertesse őket a esodottas gyógyítási módokkal.

Az idegesen viselkedő embert eltanúsolták a rendőrségről, aki másnap visszatért, de akkor már nem előadás tartása céljából, hanem ismeretlen egyének ellen éltvezélyes fenyegetés és rablás kísérlete miatt kívánt följelentést tenni.

A zavarosan viselkedő embert a rendőrségen tartották jó szóval. lakására azonban detektívket küldtek, akik onnan

kosarakban hoztak fel egész tömeg különféle gyanus orvosságot.

Kiderült, hogy az indiál gyógyítómódot ajánló orvos dr. Domján Lajos ös- és köveszélyes elmebeteg, aki a kommunál alatt a székszördi vesztőrvényszék elnöke volt.

három embert fel is akasztottak, de éppen elmebaja miatt nem itették el. A debreceni rendőrség most nyomasztó folytat abban az irányban, hogy

ki azok, akik az elmebefeg orvos receptjeit használták,

mert tartanak attól, hogy súlyos egészségromlásokat követett el dr. Domján Lajos.

DARMOL
gyermeknek és felnőttek

POLITIKAI NAPLO

A március tizenötödiki nemzeti ünnep miatt a képviselőház e héten csak pénteken tart ülést, melyen a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatják.

Kormánypartl körökben azt remélik, hogy a 12 óras pénteki ülésben be is fejeződik a vita. Ez azonban nem valószínű, mert az alkotmányvédők blokk minden szakasznál vitát rendez és így kiltástalan az, hogy a forszírozott 12 óras ülésen keresztül tudják hajtatni a javaslat teljes letárgyalását.

A fővárosi javaslat vitájának befejezése után Növény Bálnit kultuszminiszter egyeteml és középiskolail reformjavaslatl kerülnek a Ház napirendjére. Különösen a középiskolail javaslatoknál várható behatóbb vita, illetékes tanácsok véleménye szerint a husválti szűnet előtti mégis teó alá kerülne a kultuszminiszter javaslatl is.

Az öllami költségvetés az idén már április hó 6-8-ika körül a képviselőház elé kerül. A bizottságokban nyomban a betervezés után megvitattásra kerül a költségvetés és így arra számítanak, hogy a Ház plenuma is május hó

Csengerőtl Jentik: A csengeri kerületben — mint már jelentettük — március hó 25-én lesz a választás. Vasárnap megindult már a választói hadjárat. A kormánypartl hivatalos jelöltje Mecsér András. A Független Kiszagdapárt programjával vitéz Gyenes Pál veszi fel a harcot, míg mint nem hivatalos kormánypartl vitéz Szömly Lajos száll harcba a mandátumért. Vasárnap mindhárom jelölt megfordult a kerület több közegében. Mecsér Andrásit kilenc kormánypartl képviselő kísérte le a kerületbe Marton Béla, a párt fölúttárának vezetésevel. A Mecsér András érdekében rendezett gyűléseken felolvasták Gömböl Gyula miniszterelnök táviratát, melyben kéri a kerületet Mecsér megválasztására. Marton Béla a népgyűléseken különösen hangzotta Mecsér sikeres közreműködését a német kereskedelmi szerződésekről folyt tárgyalásokon, amelynek eredményeként háromszorosára emelhetők németországi exportunkat. Mecsér András is hosszabb beszédben ismertette programját, hogy olcsóbb vasuti tarítással közelebb kell hozni az agrárlakosok érdekében Szatmár megyét a fővároshoz.

Vitéz Gyenes Pál érdekében Hegymegi-Kiss Pál vezet a választási küzdelmet és mivel vitéz Gyenes nagyon népszerű a kerületben, nagyon heves választási küzdelme lesz a mandátumért. A Független Kiszagdapárt számos képviselő tagja a hét folyamán állandóan lenn tartózkodók a kerületben és egyáltalában nem tartják valószínűnek a párt győzelmét.

Most még olcsó előadnyáron
Siesta
Tavaszi revüvelnyen pompázó parkl imort beözög a fővárosba!

Ami igaz, az igaz,

a lumenjelzésű Tungstram lámpa vásárlásánál már előre tudja, mit kap pénzéért. Áramfogyasztása és fényteljesítménye gazdaságos arányban állnak. A gondos háziasszony lumenjelzésű izzólámpát használ.

TUNGSTRAM

Ellopták a Szondy-utcai Cottage-szanatóriumot

A pestvidéki ügyészség fogházában keresik a fantasztikus lopás tettesét

Az államrendőrség detektívjei napokon keresztül folytatták kihallgatás ta pestvidéki ügyészség fogházában. Szokatlanul érdekes, amerikai izü lopási ügyet kell tisztáznók a rendőrség embereinek.

Egy pesti sanatóriumot loptak el — világs nappal, társzekerek segítségével, az utcai járókelők tömegének szemeláttára.

A Szondy-utca 100. számú egyemeletes magánpalotában

működött a Cottage-szanatórium. A Szondy-utcai kis sanatóriumot a legmodernebb gyógyászati sebészeti felszerelésekkel rendezték be. Egyedül kedvezően prosperált az új gyógyintézet. Később azonban különböző

differenciák támadtak a háztulajdonos és a sanatórium tulajdonosai között. Ezeknek az ellentéteknek az lett a vége, hogy a háztulajdonos lefoglalta az egész sanatórium berendezését. A Cottage-szanatóriumot be kellett zárni s

az egész berendezést átmaradt a sanatórium bezárt a tájfal mögött.

A háztulajdonos nemrég érintkezése lépett több ingatlanügynökkel, hogy megpróbálja értékesíteni a házat, vagy bérbeadni az épületet. A Szondy-utcai kis bérpaltola tulajdonosánál egyénis kezébe adták a kilincset az érdeklődők. Valamennyi közül

egy elegáns, jóméglelésű, középkorú férfi látszott a legkomolyabb aspiránsnak.

Napokon keresztül tárgyalta a háztulajdonost, kecsesgetté tervekét festett elé a kis palota értékesítéséről.

többször ellátogatott a sanatóriumba, ahol egy lélek sem lakott.

A hosszabb ideig húzódnó tárgyalások közben

a háztulajdonossal tárgyaló ingatlanügynökök kapukulesot csináltak magának, hogy a maga üzletfeleinek megmutathassa

az épületet. A tárgyalások nem vezettek eredményre, az ingatlanügynök nem jelentkezett többé, s amikor új érdeklődőnek kellett megmutatni a kis palotát, megdöbbenő felfedezésre jutott a háziur:

a sanatórium értékes berendezése eltűnt, csaknem minden, ami a jól felszerelt sanatóriumhoz tartozott, elvittek.

Még nagyobb volt a háziur meglepetése, amikor megtudta, hogy egyik délelőtti társzekerek állottak meg az épület előtt, rendszeres kapukulcsal felnyitották a sanatóriumot s egymásután hordták ki a berendezési tárgyakat. A forgalmas Szondy-utca járókelői közül igen sokan látták, amint szorgos munkásemberek „költöztetik a sanatóriumot”.

Egy pillanattal sem gondoltak arra, hogy egy lopják el a sanatóriumot — fényes nappal, az ő szemük láttára.

A főkapitányság erőlyes nyomozást indított a vakmerő tolvajok után. Demeter János dr. rendőrkapitány és Selényi József detektívfelügyelő irányításával a detektív serege hajszoila a fantasztikus lopás tettesét.

A nyomozás a pestvidéki ügyészség fogházában vizsgálati fogságban ülő Springer Sándor telekügynökhöz vezetett.

Tegnap detektívek mentek ki a fogházba s kihallgatták Springert. Az a gyanu, hogy ő volt a palota érdeklődői közül a „komoly aspiráns”, aki kapukulesot csináltatott a háziur engedélyével és ő vitette el a Cottage-szanatórium berendezését. Springer — aki egy csalási ügyből kifolyóan került a pestvidéki fogházba —

lagadta a lopást.

A detektívek Springert személyesen fogják a háztulajdonossal, rövidesen kézrekerítik a Cottage-szanatórium tolvajainak orgáziáját s így sikerül minden részletében tisztázni a fantasztikus lopási ügyet.

Letartóztatták Hegedüs Dezsőt, az összeomlottGazdakenyérgyár vezérigazgatóját, főkönyvelőjével együtt

Hegedüs Dezső tündöklése és bukása

A főkapitányság intellektuális osztályán felüntetést keltő letartóztatások történtek. A büntetőörvényszék közörese alapján család címen elvezette letartóztatásba helyezett Hegedüs

Dezső 50 esztendő kereskedő, aki legutóbb a Gazda Kenyérgyár vezérigazgatója volt és rajta kívül letartóztatásba helyezték a gyár főkönyvelőjét, a 40 esztendő Sztárlit Istvánt is, aki régebben a Gazdák Élelmezési és Szállításművelési társaság igazgatójának volt az igazgatója. A két letartóztatás az annakidején nagy port felvert Gazda Kenyérgyár alapításával függ össze, amely már többször szerepelt a nyilvánosság előtt.

A hatalmas természetű, öszbecsavarodott, gondörhajú Hegedüs Dezső ismert alakja volt a főváros kereskedővilágának. Békében az Andrassy-uton nagyforgalmu fűszerüzlete volt, amelyet a legelőkelőbb körök kerestek fel.

Hegedüs nagylébon élt, egyidőben versenyfutást is tartott és ismert alakja volt a fővárosi kluboknak, ahol nagy játékos hírében állott.

A gazdasági viszonyok rosszabbodását azonban ő is megérezte, előkelő vevőkre egyre ritkult, míg végül kénytelen volt üzletét redukálni, majd pár esztendővel ezelőt végleg megszüntetni.

A tönkremenő nagykereskedő eleinte mint ügynök igyekezett megőrizni hitosiánát, majd különböző alapításokba kezdett. A rendkívül jó megjelenésű, kitűnő evadású ember

nagy összekötteléseit felhasználva, sok olyan helyre volt bejáratos, ahová más ember csak ungynehezen tudott volna bejutni. Egyidőben szinte pénz nélkül kezébe kaparintotta a Stollwerek cukorkagyár vezetését.

Kisebb üzletek, ügynökségek után, 1931 tavaszán kapóra jött a jó üzleti érzékkel rendelkező Hegedüs Dezsőnek a Gazda Kenyérgyár alapítása. Annakidején a pékszakmában nagy harc dúlt. Egmással versenyeztek a pékek, hogy melyikük tudja olcsóbban adni a kenyeret. Abban az időben tört fel a pesti piacon egy Varsányi Géza nevű dunántúli gazdálkodó, aki özv. Bánd Gyulán és fától megvásárolta Frangepán-utcai kenyérgyártelepüket. Az új főnök évi 18.000 pengőért bérlette ki a kenyérgyárat, amely a hangzatos Gazda Kenyérgyár néven kezdte meg működését. A cégjegyzékben az új péküzem úgy szerepelt, mint a Magyar Gazdák Értékesítő és Segítő Szövetkezetének alapítása. Azzal csináltak propagandát, hogy

közvetlenül a gazdákól vásárolt lisztből sütik a kenyeret és így azt napi áron alul tudják árusítani.

Az új alakulat szerény tőkje azonban csakhamar teljesen elfogyott. Varsányiké kétségbeesve új tőkét kerestek és legszívesebben tulajdát volna az egész vállalatot. Ekkor jelentkezett, mint mentőangyal, Hegedüs Dezső. Az igazgató ur megnyugtatta a kenyérgyár vezetőit, hogy nincs semmi okuk aggodalomra, majd ő kezébe veszi a vállalat irányítását, lesz pénz, lesz tőke

és ha jól megy, pár hónap alatt legalább husz fiókjuk lesz a fővárosban.

Amerikai példákra hivatkozott, ahol nem a fényezés, hanem a szakértelem a fontos és ez a szerénység mindenkinék imponál az alkalmazottak között is.

Hegedüs vezérigazgató ur természetesen nem rendelkezett saját tőkével,

apréhárdelek és ügynökök útján egész sereg embert hajtott fel, akik kanciót bocsátottak rendelkezésére.

Különböző címeken alkalmazta ezeket az embereket az üzemmél, mindegyiknek meg volt a címe, dolga azonban egynek sem akadt, igaz ugyan, hogy fizetést sem kaptak, sőt többször sürgetésre pénzüket sem látták viszont.

Az óriási reklámmal alakult és túlmérete-

Ész az igazi!

ROVID KÖZÉP HOSSZU HULLÁMHOSSZON A LEGOLCSÓBB NAOTVELESZTRMÉNÜVÉZÉSÜLÉV

Standard Radio

zett Gazda Kenyérgyár csakhamar összeomlott

és a szerencsétlen kanciók alkatazottak nem tudták a pénzüket visszakapni. Ebből igen sok bűnvádi feljelentés, polgári és büntetőper keletkezett, amelyeknek legelőbbje még ma sem jutott végső stádiumba. Az elkeseredett emberek pár nappal ezelőt megbeszélésre jöttek össze és azon elhatározták, hogy a bíróságtól kérni fogják mindazoknak a felelős tényezőknék a szigoru megbüntetését, akiknek részük volt pénzü elköltvetésében.

A törvényszék csakhamar döntött és utastolta a rendőrséget Hegedüs Dezső vezérigazgató és Sztárlit István főkönyvelő letartóztatására.

A Gazda Kenyérgyár vezető embereit előállították a főkapitányságra és részletesen kihallgatták őket. Mindketlen

ártatlanúságukat hangsúlyozták, azt igyekeztek bizonyítani, hogy a felvett pénzek befektették a vállalkozásba és egy fillért sem fordítottak saját céljukra. A főkapitányságon nem fogadták el Hegedüsök védekezését, család című letartóztatást mindkétjükkel és átközöltötték őket az ügyészség Markó-utcai fogházába.

A Gazda Kenyérgyár vezető embereit elő- és főkönyvelőjének az volt a kérése, hogy ne a rendőrség kéréséből autóján, a többi rabokkal együtt kísérjék át őket az ügyészségre, hanem

saját költségükön, auton mehessenek a Markó-utcába.

Ezt a kérésüket teljesítették is.

Zürichben elfogott veszedelmes magyar csekkhamisító titkát kutatja a budapesti rendőrség

Negyvenezer svájci frankra szóló hamis csekket váltott be a rejtélyes szélhámos, akinél Frank Hermann, Csendes Ervin és Rosenberg Ervin névre szóló hamis magyar utlevelet találtak

A zürichi rendőrigazgatóságtól vasárnap átirat érkezett a budapesti főkapitányságra. Az átiratban Zürich arra kéri a budapesti rendőrséget, hogy nyomozzon egy Svájcban elfogott magyar csekkhamisító viselt dolgát ő is kielete után.

A jelentés szerint néhány nappal ezelőt negyvenezer svájci frankra kiállított csekkel jelentkezett egy ur az egyik zürichi bankban.

A csekken ismert svájci pénzember aláírása szerepelt, akinek hatalmas összreggő szőlő folyószámlája volt a bankban. Az aláírást az első percben tökéletesnek találták; de mikor gondosabban megvizsgálták, kiderült, hogy

az aláírás hamis.

A pénztáros azonnal jelentette a dolgot a bank igazgatójának, aki azt az utasítást adta, hogy a csekkel jelentkező elegáns urat órássákk pár percig, mintha elintéznék az ügyét.

közben azonban értesültek a rendőrséget.

Telefonáltak is a rendőrigazgatóságra, ahonnan rövidesen detektívek jöttek, és felfoztították az elegáns férfit, menjen velük a rendőrségre. Az elegáns ur

méltatlankodva tiltakozott, de a detektívek nem tudta megfévesztetni erőlyes fellépésével és minden tiltakozása ellenére a rendőrségre kísérték.

— Kicsoda ön és hogy jutott a csekkhez? — kérdezték.

— Frank Hermann a nevem, 28 éves budapesti kereskedő vagyok, tessék, itt az utlevelem. Pénz helyett kaptam a csekket egy üzletfelemtől, ha a csekk hamis, nem tehetek róla, nekem semmi közöm hozzá, az hamisította, aki nekem átadta.

Mialatt a kihallgatása tartott, detektíveket küldtek a lakására és házkutatást tartottak. A házkutatás meglepő eredménnyel járt,

Csendes Ervin budapesti lakos és két másik magyar névre szóló személyazonossági iratot találtak a szekrényében. De egyéb is történt.

A házkutatás alatt becsöngetett a postás a lakásba. Abbázából keltezett borítékokhozott a posta Frank Hermann címére. A detektívek átvették a borítékok és fölbonították:

Rosenberg Ervin névre szóló utlevél került elő a borítékból, az utlevélből

hlányzott a fénykép, abbázal cincosa nyilvánvalóan azért küldte az állítólagos Franknak, hogy saját fényképét helyezze el benne

és ezt is fölhasználhassa.

A svájci rendőrség az Abbázából érkezett hamis utlevelet szintén lefoglalta és vallóira fogta Frank Hermann, Ge az ötnévi szélhámossal

nem tudtak zöld ágra vergődni, nem sikerült tisztázni, hogy tulajdonképpen kicsoda.

A zürichi rendőrség ezért fordult a budapesti rendőrséghez. A főkapitányság ugynevezett nemzetközi csoportja, amelynek Bede József dr. tanácsos a vezetője, azonnal megkezdte a nyomozást. Vasárnap reggeltől kezdve már

nagy erőlyel nyomoznak a detektívek, hogy kikutasák és teleplezzék: a Zürichben elfogott budapesti kalandor titkát.

LUXUS

hajszálvékony

GFB

„Luxus” Harisnya

PÁRJA P 3. 50

KAPHATÓ: PÓK-ÁRÚHÁZAKBAN, CORVIN-ÁRÚHÁZBAN és MINDEN SZAK-ÜZLETBEN

A régi okmány pecsétje

annak valódiságát bizonyítja.

Az **ASPIRIN-tabletták**

is magukon viselik valódiságuk jelét: a Bayer-keresztet.

Meghülés első jeleinei és fájdalomknál ASPIRIN-TABLETTÁK

Gyógyszertárakban kapható.

Az OTI felhőkarcolójának ötödik emeletén tárgyalma az egri törvényszék

Hatvan OTI tisztviselőt hallgat ki egy volt orvostanhallgató furfangos családi ügyében

Eger, márc. 11.

altotta rá.

(A Hétfői Napló tudósítójától.) Furfangos családi és magánokirathamisítási bűntettek egész sorozatával vádolja az egri kir. ügyészség Szekeres József 33 éves budapesti lakost, volt orvostanhallgatót. Szekeres az elmúlt évtized könyvekkel ügyvédként, némszókára azonban differenciál támadtak a könyvvállalatot és elbocsátották az alkalmazásból. Szekeres ekkor sorra járta azokat az ismerőseket, akik azelőtt nála könyveket adták kölcsönre. Elmondotta, hogy a könyvkidáválást 20-25 százalékot elenged most a tartozásból, ha a még fennálló részleteket egy összegben az ő kezébe fizetik le. A könyvkidávó természetesen nem adott és nem is adhatott ilyen megbízást a volt ügyöknek, aki már nem állt a vállalat alkalmazásában. Nagyon sokan azonban felültek Szekeresnek és Egerben, Gyöngyösön és több közszépen papok, előkelő tisztviselők és kereskedők

A vezérigazgató a váltó ügyében Budapestre fordult információért, amikor azután Szekeres ennek meszt vette, sietve elfutott Gyöngyösre, ahol azonnal hitegette a vezető embereket, hogy az *Americana* kulturaházakat akar építeni a városban. Egerbe tette át székhelyét és itt egy illatszertől

450 pengő kölcsönt vett fel a hamlapra.

Ugyanezen a napon jelent meg a könyvkidávó ügyelmezése is a lapokban a volt ügyökről és az illatszertől ennek alapján Püszehanyban az állomás

el foglalta a menekülő Szekeres Józsefet.

Az egri törvényszék Prettenhoffer-Írásna az egri és gyöngyösi sértettek és tanúk kihallgatása után március 12-13-ra tűzte ki a főtárgyalás folytatását, amelyet költségkímélés miatt

Budapestben, az OTI székházának ötödik emeleti terében tart meg az egri bírótól

egész sora fizette ki így tartozásait jóhiszeműen.

Szekeres Gyöngyösön az *Americana* főiskolai diákszövetség kiküldöttjének is adta ki magát és Szabó János gyöngyösi vezérigazgató bankjánál egy *nyolcezer pengő* kiállított váltót akart leszámíttatni, melyre

Bitter János egyetem tanár, clausurált apát és Terty Béla volt miniszter nevelt hamis

ment a lakni. Salamon Soroksárra költözött, de azért mindennap bejött Pestre, levelezőlapot és egyéb dolgokat árusítani. A napokban azután feljelentés érkezett a rendőrségre Salamon ellen.

A feljelentés nem volt más, mint a felesége, aki azt az érdekes bejelentést tette, hogy férje erkölcstelen életet él, lakásán meztelen nők látványának, akikről szeméremsertő felvételeket készít és a pikáns képeket jó pénzért forgalomba hozza.

Tekintve, hogy Soroksár nem tartozik a budapesti rendőrség működési területéhez, áttették a feljelentést az ottani csendőrséghez. A soroksári csendőrség a feljelentés alapján házkutatást tartott az „*aktívképgyűjtésről*” és a házkutatás meglepő eredménnyel járt. A lakásban elrejtve találtak aktalmbukokat és közel

15.000 fényképfelvételeket, amelyek meztelen férfiakat és nőket ábrá-

Hasznos tudni,
hogy **SCHMIDTHAUER**
természetes **Igmándi**
keserűvíze, gyorsan elhárítja a sok evésből és ivásból eredő kellemetlen érzéseket.

zólnak különféle pózokban.

A csendőrség lefoglalta a rengeteg fényképet, amelyhez hasonló gazdag pornográf gyűjtemény még nem is került a hatóságok kezébe.

Salamont pár napra a toloncházba internálták, azonkívül a pornográfikus képek gyártása és forgalombahozatala miatt szemérem elleni büncselekmény miatt is eljárás indult ellene, amit tudvalegven szigorúan büntet a törvény.

Budapesti detektívek házkutatást tartottak egy szombathelyi multimilliomos lakásán

Bécsi detektívelügyelő szombathelyi nyomozás után szabadon engedték a gabonacsempészés hétszáz letartóztatott gyanúsítottját

Szombathely, március 11.

(A Hétfői Napló tudósítójától.) A burgenlandi vámpőrdéki és bűnügyi nyomozással párhuzamosan a magyar bűnügyi hatóságok is erőles nyomozást indítottak az osztrák határmenti megyékben. Néhány nappal ezelőtt két budapesti detektív és egy pénzügyi főosztásvezető érkezett az osztrák gabonacsempész állítólagos gócpontjába, Szombathelyre, annak megállapítása végett, hogy tényleg az itteni gabonakereskedők irányították-e a csempészést.

A budapesti detektívek elsősorban a multimilliomos Ungár Nándor gózmanomatajamos szerepét akarják tisztázni, hogy milyen szerepben vett az amerikai mérető gabonacsempészésben.

A 2/4. t. 1934. számú pénzügyminiszteri parancs alapján azután felnyitották Ungár Nándornak az *Erzsébet királyné-utca 18.* számú ház első emeletén lévő pazar berendezésű lakását. A lakás ugyanis pillanatnyilag lólakó, lakatlan áll, mert míg Ungár Nándor letartóztatásban volt, addig felesége Vasvárosra utazott. Az írásbeli házkutatási parancs alapján a család egy közeli hozzájárójára, Galandauer Ádám, a Gschwindt gyár szombathelyi főigazgatójára nyitotta fel a lakást. A házkutatási aktus hat ember jelenlétében ment végbe. A detektívek mindenekelőtt annak a gyanújuknak adtak kifejezést, hogy Ungár Nándor egy birtokukban lévő

foglalták, majd pedig a *Báder-cég* üzleti könyveit átvizsgálták, amelyekből azonban kiderült, hogy mind a négy tétel szabályos bevitt engedély alapján legálisan uton került Burgenlandba, nem csempészés útján.

A budapesti detektívek ezután az összes szombathelyi, vasvári, sárvári és jánosábrai gabonakereskedők könyveit is átvizsgálták, amelyekből

a legesekélyebb adat is felmerült volna arra vonatkozólag, hogy ők is résztvettek volna az amerikai mérető gabonacsempészésben a ezzel párhuzamosan valutaszűrködést követtek volna el.

A budapesti detektívek szombathelyi nyomozásával egyidejűleg közel tíz napon keresztül Stefan Gross bécsi detektívelügyelő is Szombathelyen tartózkodott,

akik az illetékes bécsi minisztériumok a gabonacsempészett nyomozásának vezetésével bízták meg. Ertesztésük szerint azonban az ő magyarországi nyomozása is csupán negatívumokat eredményezett.

Ennek nyomán a mult hetek sorozatos letartóztatásait most már tömeges szabadlábra helyezések követték. A legutóbbi három nap beforgása alatt az előzetes letartóztatásban lévő hétszáz ember közül alig 5-6-anatartott nyugatmagyarországi magyar embert tartottak vissza, míg

a többieket szabadonbocsátották.

Közöttük Ungár Nándort is, aki ellen a magyarországi és burgenlandi nyomozás eredményeként az eljárás is megszüntették, mert a csempészett vádjá alól teljesen tisztázta magát. A szabadlábra helyezettek nagyrésze nyugatmagyarországi földművesek, míg a kereskedők és molnárok száma alig 35-40. Nagyrészt a természetesen tovább folyik az eljárás, mert a részben befejezett nyomozás eredménye szerint vagy személyesen is résztvettek a csempészésben, vagy a csempészett gabonából vásároltak. Eppen ezért ezek *vagyonra büntetési zárlat* helyezették, hogy a kiszabaduló bűntelést bírósítsák.

Uj gyanúok alapján tegnap három letartóztatás is történt.

Sulyosan terhelő bizonyítékok merültek ugyan, is fel Holzer Samu csajait magyar kereskedő ellen, mely szerint ő is összeköttetésben állott a csempészszervezettel. Kihallgatása során részben beismerővallomást is tett, de terhelően vallott *Hietrich Már* természetkereskedő és *Wölfl János* malomtulajdonos, nagyszeméremű lakosok ellen is. Mindhármukat előzetes letartóztatásba helyezték.

Aktgyártás nagyban

Tizenöt ezer pornográf képet találtak a házkutatásnál az ellen-Üdvhadserg vezérénel

Kellemetlen kalandja volt a hatóságokkal Salamon Géza 32 éves állásnéküi fényképcsempésznek, aki jóhiszeműen a pesti éjszakának. Kávéházakban, mulatóhelyeken szokott megfordulni a sovány, becses arcú férfi, aki még nem is olyan régen az *Üdvhadserg* egyenruháját viselte. Akkoriban újságot árult és meggyőző elbárást tartott a józan, tisztességes életéről és óva intett mindenkit, nehogy a bűn útjára térjen szerelmi vagy egyéb szenvedélyei miatt. Salamon apostol azonban nem jól érezte magát az *Üdvhadserg*ben. Bántotta, hogy sok a vezetőember és ő mégis csak közgaztató. Új alakulatot akart létesíteni, hasonló programmal saját vezérére alát. Ez nem sikerült és attól kezdve

szűrtlen került összeköttetésbe a hatóságokkal.

A vezérigazgatóra pályázó férfi nem igen respektálta a bűntörvénykönyvet. Különböző a feleségével is összeveszett és külön

Társasutazásaink elsőrangúak! Olcsók!

Mindenki igényét kielégítik!

Küldje be levelezésileg a címét, állandóan megkijelöljük szobbnél szob utazásaink prospektusát

Jöjjen velünk husvétra:

- Abbaziába** teljes 10 napi üdülés földnyben, Indulás március 25-én. **Jelentkezés március 20-ig.** P 108.-tól
- Párisba** 9 napi ottartózkodás márc. 25-től apr. 4-ig. Csak vasutalegy. P 170.-
- Capriba, Ragusába, Nápolyba** 10 nap Capriban, a Cézárook smaragd szigetén és 1 hét a **Saturnia** és **Oceania** luxushajókon. — **Március 20-tól április 4-ig.** P 363.-
- Olaszországi luxusutazásunkra:**
  - Róma, Nápoly, Palermo, Messina, Malta, Catania, Fiume** Elsőrangú szállodákban, luxushajón, első osztályon. Indulás március 20-án. Összköltség Budapesttől Bpestig P 444.-
  - Ragusába** és a dalmát városokba luxusutazás az Adrián. Indulás március 30-án. P 198.-

Töltse szabadságát a

HÉTFŐI NAPLÓ

társasutazásain

Felvilágosítás és prospektus a HÉTFŐI NAPLÓ utazási osztályánál

Erzsébet-kürút 4. szám. Telefon 308-96.

10.000 PENGŐ JUTALOM AZ ESTI KURIR OLVASÓINAK

Március 13-án, kedden kezd meg az Esti Kurir

HAJSZA EGY HALOTT UTÁN

című, minden eddiginél izgalmasabb és páratlan fordulatokban bővelkedő regénye közzététel, amelyre kapcsolatban egy egészen új sorozatos rendezésű

10.000 PENGŐS PÁLYAZATOT

írt ki. Több mint 6 héten keresztül körülbelül 1 hetes időközökben utabb és utabb kérdéseket küldi a regénnyel kapcsolatban az Esti Kurir és a kérdések heyes megjelölt köztöltésben és nyereségekben 10.000 pengő jutalmat oszt ki. Olvassa figyelmesen az Esti Kurir-t és vegyen részt a pályázaton!

Népitélet!

A Hétfői Napló
1000 pengős bűnügyi
regénypályázata

A jubiláló Hétfői Napló újabb szenzációs meglepetéssel szolgál olvasóinak:

1000 pengős regénypályázatot hirdetünk.

Tessék figyelmesen elolvasni a pályázatot itt következő feltételeit! Két hét múlva kezdjük közölni folytatásokban Sági Pál, a kintin rendőri riporter remek bűnügyi riportregényét.

NÉPITÉLET

a címe a nagy riportnak. Csupa ismerős figura, csupa ismerős hely szerepel a regényben:

mindenki magára ismer, mindenki fölismer mindenkit...

A regény egy érdekes bűncelekmény izgalmas nyomozásán, vizsgálatán vezet keresztül az olvasót, egészen addig, amíg

a leleplezett tettes a bíróság elé áll.

A bíróság lefolytatja a vádlott ellen a főtárgyalást, majd ítélethozatalra vonul vissza... Eddig a riport és most jön a pályázat.

NÉPITÉLET

kéziratát ismertnevű bíróból alakult bizottságnak adtuk át. A Hétfői Napló bírósága zárt ülésben meghozza az ítéletet, amelynek szövegét lepecsételt borítékban közjegyzőnek adja át és

következik a népitélet.

Olvasóink a laphoz mellékelte szelvényen beküldik ítéletüket;

milyen büntetést szabnak a vádlottra.

A bírói bizottság pecsét alatt őrzött ítéletét a pályázati határidő után a nyilvánosság előtt felbontja a közjegyző és összehasonlítja a szelvényekkel:

aki eltalálta, vagy legjobban megközelítette a bírói ítéletet, 1000 pengő jutalmat kap.

Olvasza következő számunkban megjelenő hirdetésünket, hogy készülhessen a népitéletre!

A Muskotály-utcai anyagiilkos diák fölött ma reggel ítélekezik a másodfoku bíróság

Patay István törvényszéki másodelnök elnököl a tárgyaláson — Zárt tárgyaláson foglalkozik a bíróság a bűnpörrel, de az ítéletet ismerteti a nyilvánossággal

Az utolsó évtizedek legszörnyűbb és legmegdöbbentőbb bűnügye megint kísért:

Az anyagiilkos gimnazista fölött elsőfokon a fiatalkorok bírósága ítélekezett Németh Péter dr. törvényszéki tanácselnök elnökletével. A fiatalkorok bírósága háromtagú fogházra ítélte. Novák Ernő ügyészségi alelnök, a vád képviselője és Greguss Andor dr. védőügyvéd fellebbeztek az ítélet ellen. A fiatal vádlott azóta a pestvidéki törvényszék kacsauutcai fogházában berendezett fiatalkorok fogházának a lakója.

A fiatalkorok bűncelekményeiben ítélekező bírói fórum

másodfokon a budapesti királyi büntető törvényszék fiatalkorok törvényszéke, ennek Patay István dr. büntetőtörvényszéki másodelnök az elnöke.

A fellebbezési bíróság áttanulmányozta a pöriratokat és március 12-én, hétfőn délelőtt 10

óra körül kezdte el a fellebbenteli tárgyalást. A tárgyaláson Patay István dr. elnököl, a vádat valószínűleg ismét Novák Ernő ügyészségi alelnök képviseli, a védelmet pedig dr. Greguss Andor ügyvéd látja el. A törvényszék előrelátóan egész biztosan

kirékeszti a nyilvánosságot, zárt tárgyaláson foglalkozik a bűnpörrel, de valószínű, hogy az ítéletről sajtóközleményben tájékoztatja a nyilvánosságot.

Lehet, hogy az anyagiilkos diák sorsa ezen a tárgyaláson még nem dől el véglegesen. Amennyiben a másodfoku ítélet ellen az ügyész vagy a védő fellebbez, úgy

harmadik fórum is van: a királyi tábla, amely végső fokon ítél a fiatalkorok fölött.

mert az ilyen bűncelekmények ügyében ez az utolsó fórum, a Kuria már nem foglalkozik velük.

Elfogták Nittinger Gyula mérnököt, a kártyaklubok híres alakját

Óvadéksikkasztás miatt kereste a rendőrség Nittingert, aki bujdosása alatt hajuszt, szakállt növesztett és pápaszemmel járt, hogy fel ne ismerjék — Véletlenül találták meg a detektívek egy józsefkörti kávémerésben

A budapesti kártyaklubok világának egyik ismert és híres alakja került tegnap rendőrkézre érdekes körülmények között.

A budapesti kártyások jól ismerik Nittinger Gyula gépészmérnököt, aki esztendő óta a budapesti klubok körül üzleteltek foglalkozott.

Több klubban bérli, vendéglőbérli, játékvezető volt. Nittinger ellen már régebben néhány följelentés érkezett a rendőrségre. Arról szóltak a följelentések, hogy

óvadékos alkalmazottakat, portásokat, zsetonosokat, főpincéereket, játékmestereket szerződötetett, kisebb-nagyobb összegű óvadékokat vett fel tőlük

és az alkalmazottak nem tudták többé megkapni a pénzüket.

A panaszok alapján Nittinger Gyulát ki akarták hallgatni, de eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Azóta mindig keresték, de nem akadtak a nyomára.

a rendőrség azt hitte, valahová külföldre szökött,

míg most azután a véletlen is két detektív ügyessége rendőrkézre juttatta.

Az óvadéksikkasztások ügyében nyomozó detektívcsoporthoz két embere, vitéz Szabó Ignác és Török Ödön tegnap egy óvadék-

sikkasztót kerestek. Azt a bizalmas értesülést szereztek, hogy a József-kört környékén kávémerésekre szokott üldögni.

Sorrajárták a kávémeréseket és a személyleírás alapján keresték az ismeretlen óvadéksikkasztót. Körjáratuk során eljutottak egy józsefkörti kávémerésbe. Leültek egy asztalhoz és alaposan szemügyre vették a vendégeket.

Akik kerestek, nem látták, de figyelme- sek lettek egy hajusos, szakállas, pápaszemes férfire, aki a szomszéd asztalnál ült.

A két detektív nyomozott annakidején Nittinger Gyula után. Nittinger akkor borotválta a hajuszt és szakállát, de a detektívek most, hogy alaposabban szemügyre vették szomszédjukat, valahogyan ismerősnek találták:

hasonlított Nittingerre.

Diszkrétan odaléptek melléje és rászóltak, hogy feltűnés nélkül kövesse őket. A bajuszos-szakállas férfi sápadtan állt föl asztala mellől és szótlanul ment a detektívek között ki az utcára, ahol azután megtörtént az igazoltatás:

a detektívek jól sejtették, a kávémerés vendége valóban Nittinger volt, aki bujdosásában hajuszt, szakállt növesz-

„FLANELLIC”
„TRAVELLINA”
„SCOTH TWEEDS”
„CAMELHAIR”

Párizs és London tavaszi vezető divatkelme-ujdonságai, valamint a

MAGYAR KELMEGYÁRTÁS

legkiválóbb divattermekéi rendkívül dús választékban beérkeztek.

A gazdasági viszonyokhoz alkalmazkodó alacsony árak

Brammer Ödön

NŐI ES FÉRFI DIVATKELMEK ARUHAZA
IV., Petőfi Sándor ucca 20.

tett és pápaszemet viselt, hogy fel ne ismerjék.

Nittinger Gyulát azonnal előállították a főkapitányságra. Kihallgatása során azzal védekezett, nem követett el bűncelekményt, jóhiszeműen járt el, elszámolási viszonyban van azokkal az alkalmazottakkal, akik följelentették.

Védekezését azonban nem fogadták el, letartóztatták és nyomban átadták az ügyészségnek.

Zeuner Frida tragédiája

Zeuner Frida magántisztviselő rejtélyes halála ügyében a főkapitányság tovább folytatta a nyomozást. A 23 esztendősről fiatalabb holttestet szombaton délután, mint ismeretelen, felboncolták és annak során

a gégeben mérgegerakódás nyomát fedték fel.

Erre a boncolást megszakították és elrendelték a holttestnek törvényszéki boncolását. A mérgegyógyászoktól bizonyos mennyiséget a vegyvizsgáló intézetbe küldtek annak megállapítására, hogy

milyen méreg volt a szervezetben és hogyan került az oda.

Hétfőn délelőtt történt meg a törvényszéki boncolás és ugyanakkorra várja a rendőrség a vegyvizsgáló állomás jelentését is.

Március 12–25-ig

LINGEL 1864–1934

JUBILEUMI VÁSÁR

meglepően olcsó árakon:

Stylusos és modern szobaberendezések

Garnitúrák, egyes butordarabok, fotelek, székek, csillárok, szőnyegek, képek, disztárgyak, antik órák, gobelinek, butorszövetek és

nagymennyiségű szövetmaradékok

VII., RÓZSA-UTCA 4.

Akiből beszélnek

GAÁL FRANCISKA

két plakátára mosolyog a pesti járóké-
lőkre. Az egyik: felborzott vörös hajko-
romából kiragogyó, villanó kék szemek és
az arc elé tartott kampósa görbült, vő-
rökre lakkozott körmeik hirdetik a Vigzin-
ház ajtonosságát, a Vörös hecsőt. Közvet-
lenül mellette egy másik, rövidszoknyás,
metróbiztos kistány játéktombolával
fujja a marsot: „Be a moziba!”

Ha egyáltalán beszélni lehet a színház
és a mozi harcáról, amely a hangosfilm
kezdeté óta éppen a színház részéről ké-
vetelt áldozatokat, akkor Gaál Franci-
kát egyelőre pesti szereplésével hítni lehet a
harc végső kimenetelére. Ki kell mondani:
ha így tart, a mozi győz, éppogy, mint
egben az esetben. Mert ismerjük be,
a egyszerű és kifinomult színház, aki minden
perckétségében lehetősé, akinek színház
széppelje seholsem tévesztette el a hi-
tást, sokkal kevesebbet vonzza a maga élő
alakjában a publikumot, mint fotográfus
másra ott a moziptedón.

Váljunk be: az árnyék legyőzte az élő
fest varázsát. Ez azonban nem véletlen,
csak terepa, hogy éppen az okos Franci-
skával történtek eme ominózus eset. Gaál
Franciska, aki egy egész drámabírából hi-
zottság észével, színpadművészetével és ösz-
tűnével hílt, akkor, amikor darabot kell
kiválasztania a maga számára, nagyon
lévődött akkor, amikor azt hitte, hogy
egy burleszkkomikusra épült, egyébként
teljesen lélektelen színdarabba keze-
zést csak művészet, átílt egyelőre
megnyerheti a csatát, a pénz, a technika,
a tehetséges hírnas nagyatalmával szem-
ben, amely a Csibi filmjét éltetehozza.
Tudjuk, hogy ez Gaál Franciskának,
mert Gaál Franciska a színpadé, mert Gaál
Franciska előszóban színező. (s. z.)

Vasárnap zenéje

Ujdonságnékül, de annál reprezentatívab-
b műsorral és szíllistával zárják le a Fúhar-
mikusok jubileumi évük hangversenyoszorát.
Mozart „Szíllizagató” nyílánya után a salz-
burgi mester egyik leggyönyörűbb műve, a
D-dúr heggedüverseny hangzótt el. Szigetl Józ-
sef eszményi interpretálásában. A Városi
Színházban tartott vasárnapú főpróba kbőn-
sége lélegrévélisszofjára hallgatta a világhíru
magyar heggedüversenzt és jóleső megelégedé-
séggel állapíthatta meg, hogy ennél tökélete-
sebben Mozartot nem játszik ma a világ egyet-
len heggedüse sem.

Akar-e szerdaéjjel

olyan filmet látni, amelynek dia-
dalmas híre már régen eljutott
hozzánk? Szerda este nyilvános
főpróbán mutatja be a Royal
Apollo a szenzációs Columbia-
attrakelótt:

Dáma egy napra

Hányszor látta a Sárga liliomot?

Napoleon ágya

Halász Imre új bohózatának bemutatója jövő szombaton a Belvárosi Színházban

Szombaton, március 17-én mutatja be a
Belvárosi Színház a „Meddig fogsz szeretni?”
„Lányok és fiúk” és „Egy csók és más semmi”
népszerű szerzőjének, Halász Imrénék „Napo-
leon ágya” című új bohózatát. A rendkívül mu-
ltságas darab főszerzője:
Dyky Margit, Turay Ida, Ákos Erzsé, Soltesz
Annie, Monti Magda.

megér 1 mondatot

Választott bíróság fog dönteni afölött,
hogy Kertész Dezso hol jótiszson március
24-től: a Fővárosi Operettszínházban-e,
ahová régi szerződése köti, vagy az And-
rássyúti Színház új operettjében, ahová ké-
sőbb kötött szerződése kötelezi.

Heltai Jenő, a Magyar Színház igazgatója
dolgozza át magyarrá „A nagyhercegnő és
a pincér” című Savoír-darab operettválto-
zatát — a konkurrens színház, a Vigzin-
ház számára.

Maróth Annie zongora- és előadóművésze
március 18-án, vasárnap déltől lesz a Bel-
városi Színházban, ahol a bevezető Szép Ernő
mondja, felép Beregi Oskár is.

Kérem, van-e hely színtében? — címmel je-
lent meg egy fiatal, tehetséges színesítőnek,
K. Kloton Györgynek fiaom és hangulatos
tanfolyam, amelyet Németország számára stáger-
honoriáriumért leköltötek.

Hétfői estli előadás keretében játsszák az
új Thália Bábel című produkcióját.

A Vigzinház rövid vendég szereplésre a Jo-
sefstheater Theatertal tárgyal — egyelőre még
eredménytelenül.

Kálmán Imre Örögútvasárnak próbál
hétfői kezdődnek meg a Királyi Színház-
ban, ahol ragyogó szereposztásban készül-
nek a nagy Kálmán-premierre.

PREMIER UTÁN

Ózdi szílvány. Ha Gerhart Hauptmann
nem írta volna meg előbb a „Naplemente
előtt” című darabját, amelyben az ózdi szí-
várnak fájdalmas ragyogással tűndököl az
egymáshoz nem illő szerelmeseik szívből
viharra után, akkor talán több melegséggel
fogadnák Schöpfungin Alástar, a kiváló eszté-
tikus kétségelentül jószándékú darabját.
Ennek a főlemelőn finom és igen sok jele-
netében magasán irodalmi nivóju darabnak
témája inkább a fizetési regénynek írók
íthetné fordulatossabb cselekményekre, mint
a darab kimondottan folyénes értelmiség
szereplőit. De meg így is, egy vigzinház
előadásában jobban élveztük volna Schöpfungin
darabját, amely bizony elnehezült a Nemzeti
Színház interpretálásában. Ideírjuk a sze-
replőket: Tasnády Ilona, Kúrti József, Abonyi
Géza, Aghy Erzsé. (s.)

Hányszor látta a Sárga liliomot?

Nyílt titok:

A világhíru művészek között talán a
legfoglaltabbak közé tartozik Szigetl József,
aki minden évben olyan turné bonyo-
lított le, amely mind az öt világrészre
vezet keresztül. Mint a legtöbb nagy-
nevű és sokat kereső művészek, úgy
Szigetlinek is állandó zongorakísérője
van, aki évek óta járja vele a világot.
Szigetl kísérője, egy Nikita de Magloff
nevű fiatal orosz zongoraművész
jól ismerik Budapestet is, ahol azon-
ban eddig csak azt tudták róla, hogy
kitűnő pianista, aki öndílon is feltű-
nősen keltene a hangversenytermek vilá-
gában. Most, hogy „kenyéradó gazdá-
jával” ismét Budapestre érkezett, pesti
orosz ismerősei révén megtudtuk, hogy
a rokonszenves, szerény fiatalember
nem mindig kereste zongorázással ke-
nyerét. Rejtett titkát hadd tegyük
nyílttá: Nikita de Magloff Nansen-
passzusában ez a rang van feltüntetve:
nagyherceg.

Napoleon ágya

Halász Imre új bohózatának bemutatója jövő szombaton a Belvárosi Színházban

Páger, Dénes György, Nagy György, Apáthy,
Harsányi, Baróthy, Boray játsszák.
Rendező: Kúrti Pál. Diszlettervező: Gara
Zoltán.

A bemutatóig minden este és vasárnap dé-
lután, azonnal az újdonsággal váltakozva, a 125.
előadásán túl is változatlanul lett házakat vonzó
„Helyet az Ujdonság” kerül színez.

Gyírhöz

Mellékvágányon a Barlangvasut

Amikor a szerző nem nyulhat ahhoz a 2500 dollárhoz, amely néven fekszik a Wiener Bankverein számláján — Érdekes per Jon S. Vajda és Hans Bartsch között a törvényszéken

Rendkívül érdekes színház per tárgyal-
szombaton a törvényszék egyik tanúca.
John S. Vajda amerikai állampolgár ké-
pviseletében dr. Sugar Ferenc ügyvéd pe-
relte Révész Ferenc színpadi ügynököt,
Hans Bartsch amerikai menedzser, Pa-
lásty Irén férjét és Faragó Sándort, az e-
béten színekreálló Barlangvasut szerzőjét.
John Vajda keresete szerint 2500 dollárért
megvásárolta a Barlangvasut filmjogát, en-
nek dacára Révész Ferenc színpadi kiadó
Faragó Sándor közbenjöttével 4500 dol-
lárért ismét

eladta ugyanazt a filmjogot Hans Bartschnak.

A bíróságon azután rendkívül érdekes rész-
letek bontakoznak ki ebből a ferecska perből,
amely egyáltalán rávilágít arra is, hogy akár
John Vajdát, akár Hans Bartsché is a
Barlangvasut filmestési joga.

mindenképpen az iró járt rosszul.

A tárgyaláson Révész Ferenc helyett
Hans Bartsch és felesége, Palásthy Irén
azzal védekeztek, hogy tudomásuk szerint
John Vajda nem élt a Barlangvasut opció-
ján. A darabot

6k 4500 dollárért megvették Révészől
és már tovább is adták Hollywoodba
— csakely 10.000 dollárért.

Általános érdeklődés mellett hallgatta ki a
bíró Faragó Sándor író, aki

egy leplezte le ezt a furesca ügyletet:
— Én úgy tudom, hogy John Vajdát a

filmjog. Az amerikai magyar menedzser
2500 dollárt küldött Budapestre, amely ré-
gen itt fekszik a Wiener Bankvereinben.

Rendkívül rá vagyok utalva a pénzre,
hiszen mindössze 1500 pengőt vettem
fel az egész ügyletből, de mégsem kap-
tam meg ezt a pénzt,

ameddig a pór el nem dől. Az történt
ugyanis, hogy annakidején Révész Ferenc
társaságában elementem a budapesti ameri-
kai konzulátusra, ott

előmítették egy angolnyelvi megállapo-
dást, amelyet nem fordítottak le nekem
és nem világoztottak fel ennek tartal-
máról.

En joggal azt hittem, hogy a John Vaj-
dával kötött végleges szerződésemet írom
elő és csak

később derült ki, hogy Révész Ferenc,
milssem tördőve a John S. Vajda-féle
szerződéssel, a Hans Bartsch-al létre-
jött és számára kedvezőbb megállapo-
dását vizsgálta velem az amerikai
követségi tisztviselőktől előtt.

Bejelentem, hogy annakidején, amikor tu-
domásomra jutott a dolog, halálpitalanul
perit indítottam a Hans Bartsch-é szerző-
dés ellen.

Az érdekes vallomás után a törvényszék
március 27-ére halasztotta el a tárgyalást,
amikor megérkezik John Vajda és es el-
hozza magával azokat az iratokat is, ame-
lyek élnék fényt vetnek Révész Ferenc ügy-
nök egyéb ügyeire.

Még egy romantikus szerelem a hercegi kézfogó árnyékában

A Nyiregyháza internált hercegi ara olaszországi szobatársnője is menyasszony — A kis bárókisasszony színésznőt egy délamerikai olajmagnás fia veszi el feleségül

Hetekkel ezelőtt szenzációként járta be a
sajtót annak a híre, hogy egy kis magyar
gőrl, aki a Magyar Szívdarvány társulattal
járta Olaszországot, romantikus körülmé-
nyek között eljegyezte Giuseppe Gravina di
Comitini olasz herceg. A hercegi ara azóta
a társulattal hazajött, az állomásnál a bold-
dog szülők várják a kis menyasszonyt,
akit azonnal felkapoltak és egy másik
vonattal vittek haza Nyiregyháza, nyilván
azért, hogy az annakidején Pesten
hagyott vőlegénye ne tudjon többé talál-
kozni a kis Mártával. Azóta Fűredi Mária
Nyiregyháza új csodája, akit lépten-nyomon
megbámulnak az emberek.

Eme nagy és romantikus szerelem árnyé-
kában azonban elfeledkeztek egy talán
ugyanolyan szép és érdekes regényről,
amely szintén hásszággal végződik. A leg-
érdekesebb az, hogy

eme eltitkolt regényhősnő, szintén a
Magyar Szívdarvány tagja, a turné ész-
szes állomásán szobatársnője volt Fű-
redi Mártának

és ime ez a szerencsésroba két szép, fiatal
magyar leányt tett boldog menyasszonnyá.

Báró Kieskovszka Mária ez a másik kis-
leány, aki a polgári Lovag Mimi néven sze-
replott a Magyar Szívdarvány színpadján.
Édesapja festőművész,

nagypapja pedig, aki a Lipót-rend lo-
vagja és a Bourbon-ház tagja, annak-
idején lengyel trónkivételnek azmi-
tott Párizsban.

Az arisztokrata családból származó kis szí-

nésnőt polgári fiatalember képbén érte a
szerepese Olaszországban. A dolog ott kez-
dődött, hogy évekkel ezelőtt már egyszer
Olaszországban nyaralt, ahol megismerke-
dett egy Nilo Carr nevű délamerikai olasz-
származású fiuval, aki a bolognai egyete-
men végezte az orvostudományi tanulmá-
nyait. Mikor a kis Mária a turnéval Olasz-
országban járt és a kritikák megemlítették
nevét,

a fiatalember fél Olaszországot keres-
teltatarta, amig utolérte a kétnapoknál
más állomáshelyre utazó turnét.

Megkérdezte a kis Mimitől, hogy szabad-e
még és azután délamerikai témpóval azon-
nal feleségül kérte.

A csinos, fiatal magyork leányt Nilo Carr
Bolognában élő nagynénje látta vendégül
és közbite vele azt, hogy a

fiatalember szílléltől kábelben megérke-
zett a belegező nyilatkozat.

Egyáltalán tudomására adta azt is, amit eddig
Lovag Mimi nem tudott, hogy vőlegénye
rendkívül gazdag és amerikai méretekbén
is milliomas,

egyetlen örököse édesapjának, akinek
hatalmas kiterjedésű olajmezői vannak
Délamerikában

A délamerikai olajmagnás is hajóra ül és
rövidesen meglesz az esküvő Abbázában,
ahol Nilo Carrnak 36 szobás villája van.

Hát ez sem megvetendő, még egy hercegi
kézfogó árnyékában sem. Ime a Magyar
Szívdarvány sikert aratott a szívekben is.

**Boldogság!
Becsület!
Békesség!**

A három császár vadász
Békebeli katonatörténet

**Premier
kedden!
KAMARA**

KÖZGAZDASÁG

Óriási mértékben esett a lipcsei vásár látogatottsága

Berlin, márc. 11.

(A Hétfői Napló tudósítójától.) Érdekes statisztikát közöl a Berliner Tageblatt a lipcsei vásár látogatottságáról. Elég szomorú képet nyújtanak ezek az adatok, különösen

a külföldi látogatók száma zuhanó vízszintes mértékben.

A tavalyi 2524 Csehszlovákiából érkező látogatóval szemben csak körülbelül ezer csehszlovákiai vendég érkezett. A nagy-britanniai látogatók száma körülbelül 200

személlyel esett vissza, de még nagyobb a visszaesés a franciaországi látogatók között. Tavaly 1391 francia vendéget számláltak össze s az idén legföljebb hatszázan érkeztek. 1933-ban 957 osztrák látogatója volt a lipcsei vásárnak, míg az idén csupán 350 volt. A legnagyobb visszaesést azonban a magyarországi vendégek kimutatásánál látjuk.

A tavalyi látogatóknak mindössze tíz százalékát teszi ki a magyar érdeklődők száma.

A Hitelbank mérlege

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága március hó 9-én Harkányi János báró b. t. i. minikéle alatt tartott ülésében megállapította az 1933-as üzlet mérlegét. A nyereség- és veszteség-számla a javasolt leírások fogantatására előtt — a nyereségáthozal figyelembevétele nélkül — 4.208.315 P 31 fill. nyereséggel zárul a tavalyi 3.978.648 P 02 fill. nyereséggel szemben. Az igazgatóság ezen összegből egyes vagyontételek értékelésénél mindenekelőtt 2.350.411 P 40 fill. értéket rendkívüli leírásokat fogantatott. Ezen leírások keresztülvétele után a 689.746 P 53 fill. nyereségelővétel betudásával 2.547.650 P 35 fill. t. m. évben 892.598 P 15 fill. nyereségáthozal-tal együtt 2.389.746 P 53 fill.) marad a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság az 1934 március 10-re egybehívott közgyűlés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy ezen összegből 500.000 P a rendes tartalékalap növelésére, 200.000 P a értékesítéskénti tartalékalap gyarapítására és 1.050.000 P az alkalmozott nyugdíjalapjainak javadalmazására fordítsanak. A fennmaradó 789.746 P 35 fill. pedig az 1934. üzletre vitessék elő.

Oszlatékfizetésre az idén sem kerül sor és ehhez képest tantímelő folyósítása is elmarad. Ez az elhatározás oly megfontolásokból indul ki, amelyek az igazgatóság számára a múlt évben is iránymutatók voltak és amelyeknek alapja az a törekvés volt, hogy a bankra bízott érdekek az intézet belső erősítése révén mozdítsanak elő. Az igazgatóság elégtellenül állapíthatja meg, hogy ezen eljárás bel. és külföldön teljes mé-

tánylással találkozott. Ez abban a tényben is kifejezésre jut, hogy az intézetnek a lefolyt évben a súlyos gazdasági helyzet és az üzleti lehetőségek folytonos zuhogására ellenére is sikerült ügyfeleinek körét bővíteni, üzleti forgalmát emelni és betétállományát jelentősen gyarapítani.

Az Általános Takarékszövetkezet zárszámadása

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága március 3-án tartott ülésében megállapította az 1933. év mérlegét. A nyereség tulajdonképpen 1.012.545.11 pengő, amelyből a nyugdíjpénztárnak mérlegben belüli 151.359.18 pengőt utalták át, 351.738.10 pengőt pedig veszteségleírásokra fordítottak, úgy, hogy a közgyűlés rendelkezésére 509.447.83 pengő tiszta nyereség áll. Azonkívül igen jelentékeny belső tartalékokat eszközöltek, az értékpapírállományát pedig a 80/1934. M. E. számú rendelet intézkedéseinek több esetben túlméretben történtek leírások. A kimutatott tiszta nyereség lehetővé teszi, hogy a március 17-re egybehívandó 52. rendes közgyűlésnek az igazgatóság a tavalyi 1 pengős osztalék kifizetését javasolhassa. Minthogy azonban az igazgatóság súlyt helyez arra, hogy inkább a tartalékalapot minden rövidítés nélkül — úgy mint tavaly — 100.000 pengővel növeljék, valamint hogy a vállalati nyugdíjpénztár erősítésére is további 50.000 pengő fordítsanak, a közgyűlésnek részvényen-

ként 75 fillér osztaléknak március 19-16-ai való kifizetését fogja javasolni. A tartalékalap ezen dozációja után 13.750.360 pengőre, az összes szájt tőkék pedig 33.750.000 pengőre emelkednek. A mérleg adatai kedvező képet mutatnak. A betétállomány 43.454.660 pengőt tesz ki, amely összegből a betétkönyvecskére elhelyezett betétekre 60% esik. Ugy a takarékkönyvecskékre, mint a folyósámlán és csekkzámlán elhelyezett betéteknek egyaránt örvendtes emelkedés mutatkozik, amely betélemelkedés az 1934. év első hónapjaiban tovább folytatódott. Kedvező, hogy a hitelezők tétele a mérleg szerint 9.133.630 pengő (tavaly 11.036.455 pengő), tehát az a tétel 1.902.816 pengő esőként mutat. A takarékpénztár az 1933. év folyamán 297 millió pengő összegű utált számított le. Az intézet a betétek emelkedése folytán, továbbá, mert különösen a vidéki fiókok adósi a remélendő is nagyobb visszafizetéseket teljesítettek, jelentékeny összegű, új rövidlejáratai tárcapóthiteleket is bocsátott jutányosan a piac rendelkezésére. A váltózára és az adóskok tétele 53.631.969 pengő. Az intézet mobilitását és likviditását igazolja, hogy a betétállománnyal szemben a készpénzállomány és a mindenkori készpénz tétel bankári követelések 6.285.083 pengőt tesznek ki, ami a váltózára 27.638.967 pengő tételevel együtt egymagában is a betétállomány 78%-ának felel meg.

Halász Manó vezérigazgató helyettes. A Magyar Általános Takarékpénztár igazgatósága vezérigazgató helyettesé nevezte ki Halász Manó ügyvezető igazgatót, akinek majd felszabaduló tevékenységét úgy pénzügyi, mint társadalmi körökben kivételesen tisztelet és megbecsülés kíséri élvezkedő óta. A kinevezés egybékéül csak Halász Manó ténylegcs hatáskörét legalizálja, mely eddig is kiterjedt az intézetnek ugyazólván minden üzletágra.

Az Angol Magyar Bank mérlege

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága március 10-én tartott ülésében megállapította az 1933. üzlet mérlegét, mely az előző évről áthozott 225.017.69 P betudásával, a múlt évben eszközölt 320.000 P, valamint az értékpapírok-nál és érdekeltségeknél keresztülvitt jelentékeny rendkívüli leírások után 1.143.618.11 P tiszta nyereséget tüntet fel (az előző évi 1.525.017.69 P-vel szemben). Figyelemmel a még mindig tartó gazdasági válságra, az igazgatóság a múlt évben nagyrészt nyereségekkel egyetértően a fentebbi tiszta nyereséget az intézet saját erejének növelésére kívánja fordítani és ezért azt az indítványt fogja az április 7-re egybehívandó 43. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy osztalékfizetés megelőzésére a rendelkezésére álló összegből 600.000 P a tartalékok és 300.000 P a nyug. és kezdi. alapok dotálására fordítsanak, míg a fennmaradó 243.618.11 P az 1934. üzlet számlájára vitessék át.

A Hazai Bank Részvénytársaság Szécsi Pál m. kir. kincstári főtanácsos elnöke alatt tegnap megtartott XXXIX. üzleti értekezésközgyűlése az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vette, az 1933. üzletre vonatkozó mérlegét, valamint az igazgatóság összes javaslatát elfogadta és elhatározta, hogy a kimutatott 345.843.49 pengő tiszta nyereségből — az alapszabályszerű levonás és a tartalékalap javadalmazása után — osztaléka részvényenként 1.— pengő, vagyis 250.000 pengő fordítsanak, míg 52.052.49 pengő az 1934. üzlet számlájára vitessék át. Az osztalék a XXXIX. számú osztalékbeszámolóhozátalása ellenében a társaság pénztárára folyó hó 12-16-ai kezdődőleg kerül kifizetésre.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság 1934. évi márc. 10-én tartotta évi rendes közgyűlést Székely Ferenc m. kir. udvari tanácsos elnöke alatt. A közgyűlés az igazgatóság által előterjesztelt valamennyi javaslatot egyhangúan hozzájárult és azok értelmében elhatározta, hogy a kimutatott 304.722.68 pengő tiszta nyereségből az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztár a törvényes rendelkezéseknek megfelelően 150.000 pengővel, a tartalékalap 25.000 pengővel és a tisztviselői juttatási alapok 10.000 pengővel javadalmazassanak, míg a maradékny a jövő üzlet számlájára vitetik át.

A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt. igazgatósága legutóbb tartott ülésében megállapította a folyó évi március hó 17-én megtartandó közgyűlés elé terjesztendő, 1933. üzleti mérlegét, mely belső tartalékokkal 40.155 P 32 fill. nyereséggel zárul s egyttal elhatározta, hogy a közgyűlésen a tartalék. és nyugdíjalap megfelelő javadalmazása után részvényenként 50 fillér osztalék kifizetését fogja indítványozni.

A Nemzeti Hitelintézet március 16-án tartja rendes közgyűlését. Az intézet változó állománya 20.529.437 P 24 fill. amiből a visszszámított 7.886.852 P 45 fill. A betétek összege 11.015.583 P 03 fill. Tiszta nyereség 38.273 P 60 fillér.

A Magyar Földhitelintézet most tette közzé múltévi működéséről szóló mérlegét. Az intézet takaréki és folyószámlabetétállománya 77.8 millió pengő volt, az adóskok 38.9 millió pengővel szerepelnek a mérlegben. A tiszta nyereség összege 67.306 P 59 fillér. Az intézet idei közgyűlését március 14-én tartja.

Az OFA Holzindustrie A.-G. március 3-án tartotta Genfben XI. rendes közgyűlését. A közgyűlésen jóváhagyott mérleg 32.433.27 svájci frank nyereséggel zárul, melyet a vállalat új számlára vezet elő. A rendes közgyűlést megelőző rendkívüli közgyűlés megállapította a múlt évben elhatározott alaptőkeemelés kezesítését. Eszerint a társaság alaptőkéje a kibocsátott 5.600.000 svájci frank névértékű elsőbbségi részvényvel együtt 8 millió svájci frank.

25 éves HÉTFŐI NAPLÓ

Jubileumi évében szenzációs meglepetésekkel és ajándékokkal szolgál olvasóinak a HÉTFŐI NAPLÓ

**Pazar ajándékok!
Gazdagon díjazott pályázatok!
Uj, érdekes, tarka rovatok!
Hasznos ingyen hirdetés!
Remek, ötletes rejtélyverseny!**

Ezzel akarjuk viszonzni óriási olvasótáborunk szeretetét és ragaszkodását a

25 éves HÉTFŐI NAPLÓ

Jubileumi programunk második meglepetését mai számunk 5. oldalán közöljük. Olvassa a Hétfői Napló következő számait: megtudja, hogy ragyogó külföldi és belföldi hírszolgálatán, nagyszerű sportmellékletén, briliáns színházi rovatán kívül

mit nyújt olvasóinak jubileuma alkalmából a

25 éves HÉTFŐI NAPLÓ

Meccs után a kórházban találkozunk?

Lábszárak, bordák és sípcsontok fekete vasárnapja

A futballszövetség ki-bocsátotta ugyan hagyományosan hírdetményét, amelyek szigorú meg-torlatást helyeznek kilá-tásba a durva játékok művelő játékosokkal szemben. Ezek a hírdet-mények azonban körül-belül annyit hárítanak ki, mint a hatóságok „Ezért” és „Csere-bördítők” című plakátjai, amelyeket senki-som olvas el, annyira megszokottakká váltak. Közben pedig a vasárnap megkezdéseken egy-másután jelennek meg hétről-hétre a mentők autói s a vasárnap délutáni gyakori szíréná-bugás igazolja, hogy ezeknek a hírdetménye-nek gyakorlati jelentősége mily nagyértékű. Egészen bátran ki lehetne adni a jelszó: Meccs után a kórházban találkozunk!

Ha a futballszövetség nem tudja bevelni a jelkötőbe az ellenfél megbecsülésének eszméjét, akkor ilti erre az illetékesek az elmulrt vasárnap délutáni, amely nyugodtan nevezhető a lábszárak, bordák és sípcsontok fekete vasárnapjának.

A Glüek-szanatórium, amely a futballserülték elsősegélynyújtó és kezelő gyógyintézete, moz-galmas napot ért át vasárnap, amikor a men-tők egymásután szállították be a különböző pá-

lyákról a futball sérültjeit. A legsúlyosabb sér-ülést Dáza Antal 19 éves futballisa, a Meint Sport Klub játékosja szenvedte, akinek jobb alszára egy mértékben tört el, hogy a csontok már a bört is felszakították és föltörték.

Az ifjút a nagy szombatukit pályáról szállították be a mentők. Napok Sándor 25 éves filmelőadásban, a B.L.K csapatának tagja jobboldali bordatörést szenvedett. A MÁV csapatából két játékost is szállították be a mentők. Winckelman Mihálynak a jobb sípcsontja repedt meg, míg Izó Lajos jobbszárátörést szenvedett. A sorokáriuti pályáról beszállították Schwarz Miklóst, az I. kerületi Sport Klub 19 esztendői játékosát, aki-nek kiméletes ellenfele a ballerébe lépett bele. Mógócsy Géza, a Wekerletelepi Sport Klub csapata-nak jászott: jobbtörporcvelváltás a diagnó-zisra. Verébáczky Ferenc 19 éves műszerezés míg az FTC ifjúsági csapatában játszik, ennek ellenére mári: elérte a ballabót a simorutak pályán. Babocsay Károly, a Törékvis csapata-nak jászott vasárnap: bordarepedésel szállították be.

Ezek a nagyobb esetek és a fent megnevezett játékosokat hetekre benn is tartották a Glük-szanatóriumban. Volt ellében rengeteg kisebb-nagyobb sérülés, amelyről nem merült fel a kórházi ápolás szükségessége és így ezeket az ambuláns betegetek vasárna pestc első segély-nyújtás után elbocsátották.

Bemutatták az új debreceni versenyuszoda terveit

163.000 pengőbe kerül a modern sportlétesít-mény, amely minden uszóproblémát megold

Országoszte kellemes meglepetést keltett a legutóbbi uszókongresszuson, amikor Vádry István dr. debreceni polgármester olyan irányú kijelentést tett, hogy rövidesen verseny-uszodát fognak létesíteni a civisvárosban. Deb-ecen eddig is sokat tett az uszósport érdekében és a polgármesternek ez az elhalmozása hatal-mas lépésel fogja előre vinni az uszóport ügyét. A debreceni polgármester azonban nem az igézeteknek, hanem a tetteknek az embere. Ez bizonyítja, hogy hamarosan elkészítette a versenyuszoda terveit és költségvetését. Az épít-és megkezdés műszaki tanácsos tegnap már be-tá mutatta a tervet, melyek szerint a ver-senyuszoda 50 méter hosszú és 18 méter széles lesz és elhelyezését a mariani strandiföld mel-telt nyert. A sikerült terv igen szép megoldást ígér.

A versenyuszoda körül 2000 néző részére alkalmas tribünépítményt készült, az álló-helyek száma pedig megközelíti a 4000-ét. A debreceni uszoda a legmodernebb kivitelben

készül és az ország legrészab versenyuszodája lesz. A terv gondoskodott megfelelő öltöz-őzőkéről is, sőt arról is, hogy egy csatorna vezessen át a meleg meden-cébe, ahova az uszók hidegebb idő esetén azonnal átúszhatnak.

A költségvetés szerint az összes munkálata-k költsége 163 000 pengőtt tesz ki, melyre ugyan Debrecen városának egyelőre még fedeztetni szükséges, azonban részint lársadalmi uton, részint pedig az OTT-tól szerzendő hitel formá-jában nyerne megoldást a kivitelt.

Debrecen egész társadalmát nagy örömmel vette a megindult munkálatokat és a hamaro-san elkészülő uszoda tervét. Komoly körökben hiteltörés veszik, hogy Debrecen miként a fut-ballban is a legjobb klasszisj omkedelt, úgy az uszásban is hamarosan ki fogja termelni az új Bányai Istvánokat. Az érdem kétségelentl Vádry István dr.-ek, kiváló polgármester, aki az összes sportoknak valóban lelkes baráta.

180 pengős kálvária után tudott csak az Attila cipőben Pestre jönni

Miskolc, március 11.
(A Hétfői Napló tudósításának telefonjelene-tése). Az Attila budapesti startját csak az utolsó pillanatokban sikerült biztosítani, aminek igazlansága regényes oka volt s ami végül is egy följelentésben megkezdődött. Szombaton dél-eltől az Attila szertársos beállított az egyik miskolci cipőszébe, aki a futballisták cipőit készíti s a megrendelt cipőket kérte. A csomag hamar elkészült s egyáltalán a száma is, amelyen 180 pengős tartozás mutatkozott az Attila terhére.

A szertársos a számlának csak egy részét akarta kifizetni s a számla származék hátralék meg-fizetését későbbre ígerte. Am a cipősz regény-és kódolt az egész ország kifizetéséhez s csak abban az esetben volt hajlandó kiadni a fut-

balleipőket, ha az egész tartozást nyomban ki-fizeték. Közvetlenül indulás előtt állt az Attila csapata s így a vezetőedző irásai feladat hárult percek alatt elteremtésére a hiányzó 180 pengőtt. Hosszas szaladgálás, vita és kérdés után végre egy jószívű miskolci ügyvéd adott választ a cipősznek, aki csak ezután adta ki az igaztalan várokozó vezetőségnek a futballcipőket. Két perccel a vonat indulása előtt veték kézhez a nélkülözhetetlen harci szerszámokat, után ro-botgát a pályaudvarra s már a mozgóbuszban lévő vonatra sikerült csak dobni a kitudósítás uton szerzett lábbelket. Izzadban töröltette magáról a verejtéket a kiállított izlalmak után a vezetőedző s a sok kellemetlenségér visz-onlatos a cipősz fejeltették szarolásra. Ime, a hárnapig a magyar profifutball életéből anno 1934....

Ki a falu legkeményebb öklü legénye?

Hogyan akarja az ökölvívőszövetség a ringbe terelni a falu fiatalágát? A MÖSZ szenzációs készítménye terve — A falu, a megye és a kerület ringje

A Hétfői Napló számolt be előtök az egy-nevezett népies tornáról. Ismeretülk Tóth mi-lion tanárnak, a MOTÉSZ alelnökének érdekes tervét, amelynek segítsé-gével rövid időn belül sikerülni fog a kiváló lestnevelőknek megszervez-ni a földművelés ifjúság rendszeres sportolását. Most alkalomunk van beszámolni egy újabb ér-dekes tervről, amely al-kalmas lesz arra, hogy a magyar ifjúság vesélestsértel virtustul gyümölc-sötetne alkalmas módon a sport javára.

rajzok már érdekes körvonalait adják annak az új sporttervezetnek, amelyet a bizottság most készít elő. Arról van szó, hogy a MÖSZ vidéki bizottsága a vidéki imárra kitépitett kerületi központok munkájára támaszkodva, megszervezi a községek, a járásek, a vár-megyék és a kerületek ökölvívősportját. A tervetel szerint a községek legjobb boxoló árszeménkéket, a járásek központjában, majd a járák legjobbjaik közül a járák legje-gőbb boxolója címéért. A vármegyék legjobbjaiból majd a kerületi bajnokokat fog-nak vetéldeni, majd a kerületi bajnokok Bu-dapesten kerülnek szembe egymással „a vidék legjobb boxolója” címéért. Ha ezt a tervet sikerül a szövetségnek a folyó évbén realizálni, úgy már meg is elégedett az elért eredménnyel. Mert az országbeli to-robótt képtetése már az 1935. év munkaprogram-

jába tartozik. A következő évben ugyanis azt reméli a szövetség, hogy sikerülni fog a feltráztatott boxológárdát annyira feljavitani, hogy alkalmas válik arra, hogy a vidék kerületi bajnokait be-köpcselje az országos bajnokság küzd-meibe. Ha tehát minden jó irányban halad, úgy nincs kizárva, hogy a falu ifjúságából kiválasztódónak olyan emberpártlódjunk, amelek országos, sőt nemzetközi viszonylatban is ismert nevévékké válnak. Mindenesetre nagy fábá vágta fejszétjét a MÖSZ vidéki bizottsága. De ha megújulnak azt, hogy a bizottság élöké meg személyes érin-keztet is tart fenn a vidéki városok polgár-mesterreivel, nemkülönben a megyei közigá-ság vezetőivel, talán nem is látszik utópának a dolog. Most már csak a legnehezebb problé-

Napellenzők
sátor- és kocsiponyvák,
tűrtista hátizsákok
szakszerű készítője. Javításokat is előnyösen vállal.
LOWI OSZKÁR Budapest, V., Wekerle Sándor-ut. 24. Tel. 12-8-93

Külföldi sport NAPLO

Az osztrák futball „csodadoktora” megállapítja: „A bécsiek a magyaroktól tanulták az alattomos, durva játékot”

A felosztott munkás-sportegyesületek sorsa most nagy gondot okoz az osztrák sportdirektó-riumnak, amely két nap óta tárgyal ebben az ügyben a kancelláriá hiva-talban. A sportdirektó-rium ezt a kérdést a tömegsport érdekeinek szemmeláratásával pol-itikamentesen akarja megoldani. Legsürgősebb a munkásfutballcsapatok sorsa, mert ezek játéko-sai máris tömegével jelentkeznek a kis polgári egyesületeknek és felő, hogy ilymódon szét-boml egy kitünő játékosok képviselő hatal-mas gárda. Hogy mennyire fontos ez a kérdés, annak bizonyítására elég megemlíteni, hogy nem kevesebb, mint 180 munkás-egyesületről van szó, amelyek mind leg-kevesebb három csapattal rendelkeznek, és hátt mintegy 540 csapat élete vagy halála felel két döntélen.

bécsi sportdoktorral, le kell szögeznünk, hogy amennyire helyes, ha rámutat a Bécsben most fényleg elterjedt veszélyes és helytelen játé-komodorra, annyira felesleges ezt egy feltüntetni, vagy azzal szépitni, mintha azt a magyaroktól tanulták volna. A híres bécsi faulokról és leragadókról köteteket tudnának mesélni a magyar játékosok, nem újság előitük, de hogy ezt a modort a magyaroktól vették volna át, arról lehet vitat-kozni. Az osztrák labdarúgószövetség 30.000 schilling körpártlást írtet azoknak a líneacsapatoknak, amelek játékosok adnak a válogatott csapat részére a jómái városlapjok. Ez az össze-get a Bécs-Prága városokból, valamint a belga-osztrák válogatott és az osztrák válogatott B. csapatnak az osztrák B. teamjével való bevételből akaráják fedezni. Az osztrák közben lemondották a mérkőzést, ellenben hajlandók megjelölkörpártlást ítélni. A líneacsapatok most azzal érvelnek, hogy a szövetségnek a cseh és belga mérkőzésük után valamint az olasz kárpártlással lényegesen több bevétele lesz, mint harmincezer schilling, tehát többet is kell, hogy kiösszon a játékosokat a válog-bajnokság miatt hosszú ideig nélkülözni kény-telen egyesületek között. Végleges döntés még nem történt.

A valamikori jobb napokat látott Hakonak az utóbbi időben állandós anyagú mérkőségekkel küzd. Az egyesület vezetősége most sürgősen 3000 schilling kéréselnt akar felvenni, amit azonban a kölsézők csak a szövetség jó-tállása mellett hajlandók folyósítani. Erteslel-sünk szerint az osztrák szövetség hajlandó garanciát vállalni a Hakonhért. Elmarad a Wacker díkacsapatának olasz-orosz szereplése Baccara tőbörök az olasz szövetség élöké egy udvarias hangu levélben közölte a meilindlégkkel, hogy a világabajnok-i torna miatt, melynek élökészítt munkálatai tel-jesen lefoglalják a szövetséget, csak annak le-zérzésa után láthatják vendégül a Wacker játékosait.

andor leon

Szakszervezetbe tömörülnek a francia profijátékosok, hogy eltávolíthassák körükből a bevándorolt futballistákat

A francia professz-onista futballisták nagy szervezkedését látszan élni. Magához a sport-hoz nem sok köze van a szervezkedésnek, ha-nem arról van szó, hogy a hívtásos játéko-sok érdekeinek meg-védésére szakszerve-zetbe tömörülnek. A hívtásos játékosok szindikátusa (ilyen név alatt alakultak meg), a nyilvánosság kizárásával, a hivatalos játékosok körében, amelyen kizárólag hivatalos, de csakis francia nemzeti-ségi játékosok vettek részt. A vezetőség az org-anizáció teremtett illetékes mereven elzárkózott minden információt elől, ám autentikus forrás-ból sikerült megtudni, hogy a profijátékosok szindikátusa való tömörítésének főjéé a munkajogi törvényekhez való viszony tisztá-zása. A háttereztet javaslat, amely az alakuló kö-ztyűsölen előterjesztésre került, nemcsak a hivatalos játékosok védelmét követeli, de a be-érelbiztosítás és egyéb szociális vonatkozású

ügy mellett napirenden akarja tartani az idegen nem-zetségi játékosok konfliktusáról hoz-zandó rendezésbajnyokat is. Kimondották ugyanis az alakuló ülésen, hogy alapos vizsgálóat vezetnek be, hogy megállapítsák a francia földön tartózkodó idegen nemzeti-ségi játékosok számát és mikénti elhe-lyezésüket. Hogy a francia nemzetiségi játékosok érdekeit megvédjék, felhívást intéznek az összes francia futballklubokhoz, amelyben kifejtve a mozgalom célját, csatlakozásra szólítják fel az érdekelteket. Az alakulóban lévő szindikátusban szemben áll az „Amical des Joueurs” (Játékosok baráti köre). Szó esett arról is, hogy az utóbbi játé-kosegyesület is bevonják a szindikátusi moz-galomba. Ha ez utóbbi megtörténik, úgy fölmerül a kérdés, hogy miként egyeztetendő össze a baj-törést szemetel kénytelítő egyesülés céljával a be-ondított futballisták készlet. De annak az eldön-tésnek sem kétsége, hogy a bevándorló szociális törvényeket csak a saját maguk előnyére akará-ják kiszámtítani a „nemzeti szindikátus” tagjai?

Hétfői sport híradó

Eltolastuk a professzionista alszövetség észrevételeit, amelyek az M.S. reformtervezést...

A Labriola-zsifő mint sportesernő — ez az ötlet egy-kettő lekerült a napirendről...

A sportpolitikai közfelharcokat, amelyek — fájdalom — egymástól robbannak ki...

Elszomorodva tekintünk az evezőszövetségre is, ahol eddig az élő sport volt...

Senki sem vádolhatja szereplését vádgöggel futballtrénerként. Ez a testület, amely valóban...

Mezei Ferencel, a főváros középiskolai testnevelési felügyelőjével beszélgettünk...

A KAOE március 25-én rendezt a Nemzeti Tornacsarnokban hagyományos dístornáját.

A Magyar Olimpiai Társaság közli velünk, hogy rendezt március 16-án...

Megjelent a tornászvilág bajnoksággal kapcsolatos nemzetközi ifjúsági testnevelési kongresszus programja...

Az alszakállas gimnazista-kapustól és a hamisított oryosi bizonyítványtól hosszú idő telt el a középiskolai sportszervezetig

Mező Ferenc dr. feljegyzései a diákok sportolásáról

A társadalmi sport és az iskola között ugyanakkor kiderült az ellentét. Ma azonban már ott tartunk...

Később elterjedt a tény: amint hogy nincs ember élet levegő nélkül, akként elképzelhetetlen a társadalmi sport az intelligens ifjúság távollétében...

És ezt a pedagógus látjuk mi Mező Ferenc dr.-ban, az amsterdami irodalmi olimpiász győztesében...

tárja elénk a társadalmi sport és az iskola között immár kimerült harc történetét. Mező Ferenc az Országos Középiskolai Tantervezési hivatalos közlönyében nyul ehhez a kényes témához...

Mező Ferenc az iskola és a társadalmi sport közötti összeköttetés első megnyilvánulását visszavezeti az 1883 évi XXX. tc. életbelleptetésének idejére...

Titokzatos ember. A 25 éves Hétfői Napló nyolchetes nagyszabású jubileumi rejtélyversenye. 500 pengős takarékkönyv a győztes jutalma, 120 nagyszerű nyeremény tartalmazza ezenkívül a megfejtők fáradságát.

Második ut a rejtély megoldásához! Miért kell megtudni ki a titokzatos ember? A keresztrejtvény vízintés 1. és függőleges 1. számú sorában kellő utbaigazítást lehet találni.

Rejtély táblák: TÓMAKAKT, NKESAZFA, EIRBZOES, KLTAIKLO, RECNLVFR, ÉTSALEES, SÉAKEHDO, ZTKITEIL. Szólisták: Vizszintes, Függőleges.

Keresztrejtvény tábla 11x11-es rácsal. Szólisták: Vizszintes (1-11), Függőleges (1-11). Megoldások: 1. Öndílo énekesnő, 2. Irány, 3. Nem itt bent, 4. Kezke himne, 5. A légen vadlók, 6. A Tigrisbe torkoló folyó, 7. Mánóváros, 8. Bors, 9. Fél nemzeti, 10. Aradi Népművelődési Egyesület, 11. Bet ellentét, 12. A „Valda” veseték-neve kérdődik ezzel a szó betűivel, 13. Hibában az. (Mint ha egy sorosmót mondana valaki püsz), 14. Két szomszédos népművészet, 15. Idegen szónok után állt előadás, 16. Óda letétele, 17. A híreltél való jóitálás, 18. Gyilkos, 19. Sód, 20. Mungába hús, 21. C. T. V., 22. Bányaváros a duplája, 23. Az 1. ügörgöges köcsög, utolsó és 7-ik betű, 24. Mon... , 25. Nemzet, 26. Kétféle szimfónia, 27. Kikent-kifent piperkő alakra mondják, 28. Majom, 29. Kiliének, 30. Erőszóly vesztő, 31. Függlend, 32. Az 1001 éjszka meséi-16. ismételje, Tulaidonképben így írják, 33. Miért?, 34. Nem mai csirke az illendő szenny bizonyos, 35. Hístoriatl elék, 36. Szűd aprópénz, 37. Operában került színre, 38. Visszatérő, 39. Ennyi walesi bárd énekel a vértanuk da-14, 40. Könyvek állnak rajta, 41. Agyon... — vagyis halálba küldve, 42. A Nemzeti művészet, 43. Hétfői Napló, 44. Vitéz, 45. Magyarul — így, 46. A Telefonhírmű 14-tesztjének névtelje.

de az egyesületi vezetők is tisztában voltak azaz, hogy versenyzők elléggé nagy számban legkönyebben a középiskolák ifjúság sorából gyarapíthatók. A MAC már 1885-ben megnyeri a miniszter engedélyét, hogy a tanulóifjúság szűkei beleegyezéssel indulhat viadalain.

Szemet szurt ez az engedély az atlétkával hadlábban álló tornászoknak, akik ki is eszközölték, hogy a székesfehérvári tanács „egészégügyi, pedagógiai és nevelési tekintetből” ellátotta az iskolába járó tanulókat a MAC-versenyeken való részvétellel.

Am a kultuszminiszterrel hasztalanul kopogtatuk az engedély visszavonása érdekében. Mező Ferenc történeti visszapillantással során végigjárt ezután az atléтика előéletésének, az uszólélet megindulásának, a futball hazai talajba való áttünetésének, és olimpiai játékok feljutásának gyümölcsöző évet, majd megtudtuk, hogy

a csillagó érmek, a tiszteletdíjak, a nagyközlök való barátkozás, utazás, mulatoztatás, és még sokan növelte az ifjúságban a sportlást, egyre szaporodtak a diákversenyzők.

De mindezek rombolban hatoltak az ifjúság lelkére s a tanügyi körök egyre ismétlődő hazusznának hatása alatt a miniszterium 1898-ban szigorú rendeletet adott ki, amelyben nemcsak egyesületi versenyeken való indulást, de még a tréningeken való részvételt is tiltotta a tanulóifjúságot. Am a rendelet csak papíron volt meg! A Slavia, a világhírű cseh futballcsapat 1900 április elején játszott elsőlőben fővárosunkban, meg pedig a BTC ellen.

A magyar kaput egyé Other nevű ifjú védte, de mindenki tudta, hogy e név mögött a Ferenc József-intézet egyik tanulója, Pórnay rejtezik. Tudták ezt tanárai is és éppen ók taposták legjobban alszakállban játszó diákjuknak.

A tanügyi hatóságok egyebéit is hallgatóság túrik, hogy az ifjúság a felnőttek egyesületében sportol, de a bajok egyre szembetűnőbbek lettek ugyanyarra, hogy a Magyarországi Tornatanács Egyesületének 1902. évi közgyűlése már kénytelen foglalkozni a kóros állapittal. Kemény Ferenc igazgató megállapítja, hogy a tanulóifjúságot a sportmérkőzéseken való részvétel tanulmányi szempontból elvonja az iskolai kötelességeiktől, erkölcsi tekintetben károsan hat a felnőttek társasága és fizikai szempontból az idő előtt megkezdett és egyoldalú testi túlfeszítés komoly szervi bajok csúrtá hínit el.

Az indítványt magáévá tette az Országos Középiskolai Tantervezésűlet is, amely figyelmeztet az iskolák igazgatóit az érvényben levő miniszteri tárlomra, egyébként maradt minden a régióban, az ifjúság legtöbb részén indult az egyesületi versenyek, mert a sport iránt való hajlandósága nagyobb volt, mint az esetleges büntetéstől való féltelme. A helyzet odáig fajult, hogy

nem egyszer hamis orvosi bizonyítványt adtak az ifjunak, hogy azsal igazolja, ha egyesülete érdekében 2-3 napot vidéken vagy külföldön versenyzett.

A kultuszminiszterium 1913-ban ismét szigorú rendeletet tesz közre; ebben egyrészt megtiltja, hogy a tanuló sportegyesületben bármilyen címen, néven szerepeljen, másrészt elrendeli, hogy minden középiskolában testgyakorlókört szervezenek. Ez a rendelet, talán eredményes is lett volna, ha hamarosan ki nem tör a háború. Erel-halálharcunkban a pedagógusok kérdék érthetően háttérbe szorultak csak a háború a forradalmak lezajlása után kerültek megvitatásra. Az egész ország tanügyi körök az ifjúság sportlásoknak kérdésében még mindig farkasszemet néztek. A helyzet egészen elmerésgett, amikor egyik-másik egyesület kezdett beleszólni az iskolák testnevelő munkájába. Nyilvánvaló volt, hogy a testvezetési lehetőségek dolgában iskoláink tulajnyomó része nincs a kor színvonalán. Ez az egészségtelen állapot vezetett el arra a gondolatra, hogy egyelőre a fővárosban levő középiskolák tanulói részére külön sportegyesületek létesítsenek és

Igy alakult meg 1921-ben Krompasky Miksa miniszteri biztos irányítása mellett a Budapesti Középiskolai Atlétikai Club.

Az OTT javaslatára a kultuszminiszterium elrendelte, hogy középiskolai tanulóknak ki kell lépniük az egyesületekből. Nagy feladatság kövöltte az a rendelkezés. De innen már csak egy lépés volt az országos diáksporthoz vezető kiépítésig: a KISOK megszervezése. A felállításért csak a „sportminiszter”: Klebelsberg Kunó gróf intézkedése nyithatott, lehetővé tette azt, hogy a KISOK a nyári szünet idején kiadhatta a tanulmányi és erkölcsi szempontból kifogásatlannak mutatkozó ifjakat.

Mező Ferenc annyira szereti a társadalmi sportot, hogy talán szándékossan kihagy olyan részleteket, amelyek nagymértékben támasznának alá az iskola állásponjt. Így nem említ meg a forradalmak lélekmegmozgató, hallgat az úgynevezett „alközlélményfarkasról”, tandorok és diákok közötti emlekközvetítést, amelyek beparancsolás szükségességét tetik az iskolák beavatkozását tekintetben, hogy a középiskolai ifjúság mindennapi nyúlása és feltevéseit támogatott egyesületekben leendő működésüit ellátassák. E sorok írójának annak idején Krompasky Miksa, a KISOK egykori miniszteri biztosa mondotta, hogy a sokat sérelmezett miniszteri rendelet kibocsátásának főindoka a forradalmi időkben lezúrt tapasztalat volt. Ez a felelőkenység az egyetlen — és tegyük hozzá kedves — szubjektív megnyilatkozás a sportrajongó Mező Ferenc szemzónái visszamelegzésének.

Nem volna egyébként jó pedagógus Mező Ferenc, ha le nem szűrt a történeti tényekből azokat a következtetéseket, amelyek alkalmasak a függő kérdések rendezésére. Erről azonban később.

Lipszei Jenő A szerkesztésért és kiadásért felel: DR. ELEK HUGÓ